

TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE P&C VAN HET HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND
d.d. 10 november 2022

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond leden van de P&C-commissie. Alhoewel, iedereen mag eigenlijk naar de P&C-commissie komen, dus ik wil jullie allemaal van harte welkom heten bij deze commissievergadering, waar natuurlijk de oordeelsvorming over de begroting centraal staat. Omdat we nooit precies weten wie van de fracties nou bij de P&C vergadering aanwezig is, is het misschien goed om toch even snel een rondje te doen, zodat duidelijk is wie aanwezig is. Mag ik beginnen aan mijn linkerkant bij mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja goedenavond, ik ben Lobke Zandstra voor de Partij van de Arbeid.

De heer Oostvogels: Tom Oostvogels, voor de fractie van de VVD.

De heer Jansen: Ja goedenavond voorzitter, Maarten Jansen van het CDA.

De heer Fekkes: Sjoerd Fekkes, 50PLUS.

De heer Verhage: Peter Verhage, Bedrijven.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, fractie Ongebouwd.

De heer Hofman: Pieter-Jan Hofman, CU-SGP.

De heer Heijboer: Goedenavond, Ko Heijboer, AWP Delfland

De heer Van Kasteren: Goedenavond, AWP Delfland, Frans van Kasteren.

De heer Simon: Goedenavond voorzitter, Bart Simon, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Jenniskens: Goedenavond voorzitter en college, Annemiek Jenniskens, Water Natuurlijk.

De heer Van Boxmeer: Goedenavond allen, Stijn van Boxmeer, Natuurterreinen.

De voorzitter: Dank u wel en voor de goede orde, vanzelfsprekend is ook het hele college aanwezig. Dan is hiermee de vergadering geopend en we kijken even naar de agenda. De agenda van de P&C commissie is altijd redelijk simpel, zijn er toch nog opmerkingen over deze agenda? Ik kijk even rond, ik zie één opmerking van mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja dank u wel. Er staat dat klopt, ingekomen stuk memo assetmanagement toezegging rekeningcommissie en wij hebben daar een technische vraag eigenlijk al bij gesteld die ook beantwoord is met het vragenrondje, dus voor ons is die niet meer als bespreekstuk.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond, maar dan stel ik voor dat we 4.01 memo assetmanagement van de agenda afhalen. Bent u daarmee allemaal akkoord?

Mevrouw Jenniskens: Nee wij hadden hem ook op de agenda gezet.

De voorzitter: Oh u had hem ook op de agenda dat zie ik ook, dus dan blijft hij gewoon staan en dan krijgt u straks de gelegenheid om daar een opmerking te maken of een vraag over te stellen. Dan is hiermee de agenda echt vastgesteld.

2. Toezeggingenlijst gezamenlijke commissie P&C (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan ga ik door naar het tweede punt en dat is de toezeggingenlijst van de P&C-commissie. Zijn er opmerkingen over de toezeggingenlijst? Ik kijk weer even rond. Dat zie ik niet. Dan is de toezeggingenlijst hiermee ook vastgesteld. Even kijken, zijn er nog opmerkingen over het audiotranscript van de vergadering van 15 september? Ook niet.

3.B Besprekstukken

3.B.01 Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027

De voorzitter: Dan kunnen wij direct doorgaan naar de besprekstukken, begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027. En ik zou collega hoogheemraad de heer Ouwendijk willen verzoeken om een korte inleiding te geven.

De heer Ouwendijk: Met genoegen mijnheer de voorzitter, dank u wel. Dit is de vierde en laatste begroting van dit college. Ik hoorde iemand zeggen dat deze weer, net als alle voorgaande, toch weer beter leesbaar en beter geschreven was, een definitief oordeel daarover laat ik natuurlijk graag aan de commissie en aan de VV-leden over. We hebben een intensief traject doorlopen, we zijn begonnen met een informatieve VV om op te halen waar we in de kadernota mee aan de slag zouden moeten. Daarna is die kadernota bij u neergelegd, technische vragen behandeld in de verzamelcommissie, deze commissie en vastgesteld in de VV. Een volledig proces voor doorlopen, maar toch was het nog nodig om weer met elkaar in gesprek te gaan over de consequenties van de energieprijzen, omdat we geconstateerd hadden dat we bijna 30 miljoen euro meer kosten hadden in 23 dan in 22. En dat betekent natuurlijk dat een aantal uitgangspunten voor de kadernota inmiddels achterhaald waren. Van die 30 miljoen is een belangrijk deel toe te schrijven aan energiekosten, maar niet alles. En waren de energiekosten niet in die mate gestegen als dat ze waren, dan zouden we die overige kosten op een normale manier binnen de organisatie geprobeerd hebben onder te brengen, door middel van reductie, kostenreductie, optimalisatieslagen, eventueel uitstel van werkzaamheden. Dat hebben we voor een deel van die 30 miljoen ook gedaan, namelijk dat gedeelte wat geen betrekking had op energiekosten. En het resterende gedeelte, 22,6 miljoen dat wordt toegerekend aan zuivering en dat leidt tot een, inmiddels wel bekende verhoging van 15 euro per ve. Daarna, nadat we dat besproken en opgehaald hebben, hebben we de begroting in elkaar gezet. Met zoveel mogelijk zaken als op dat moment bekend waren hebben we rekening gehouden. En misschien is het goed om nog even aan te halen dat er ook een tweetal moties nog betrokken zijn bij het samenstellen van de begroting. De motie van 18 november en de titel daarvan was financieel evenwicht, langere termijn. En dan is er nog een toezegging ingelost met deze begroting, die had betrekking op een motie die ingediend werd, althans voorgelegd werd door de heer Heijboer namens de AWP en een aantal andere partijen. En op basis daarvan is een toezegging gedaan om uiteen te zetten in een notitie een aantal zaken met betrekking tot de financiering. En die hebben wij omwille van het gemak aan de tekst van deze begroting toegevoegd en ik meen uit mijn hoofd vanaf bladzijde 29 daaromtrent, sorry bladzijde 48. En op hetzelfde moment dat we over die motie gesproken hebben, toen werd door mevrouw Van Hylckama-Vlieg nog gewezen op een andere motie, de motie Dijkema. Die kende ik niet.

Dat was zo gek niet, want dat was een motie uit 2009. Die heb ik natuurlijk laten lichten en even bij de les weer gehaald. En daar stond iets in en dat zal ik toch nog even voorlezen, want dan blijkt dat er in de wereld toch niet zo gek veel verandert, althans bij Delfland niet. In de motie stond namelijk in de overwegingen dat gezonde financiële huishouding een voorwaarde is voor een duurzaam Delfland, waar sterke dijken en duinen zorgen voor waterveiligheid, een boezemsysteem en een waterberging met voldoende capaciteit om wateroverlast te voorkomen en waar zuivering en waterkwaliteitsbeheer zorgen voor een gezonde leefomgeving. En dat is een hele mooie volzin, maar het gaat natuurlijk met name over dat eerste stuk, het eerste stuk van die zin dat een gezonde financiële huishouding voorwaarde is. Dat was toen zo en dat is veertien jaar later is dat nog steeds zo. Dat gezegd hebbende mijnheer de voorzitter, dat brengt ons bij de integrale behandeling van de begroting 2023.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk en mooi dat u ook de link legt met de continuïteit zal ik maar zeggen met onze historie. We beginnen nu aan de eerste termijn, ik wil dit keer beginnen aan mijn rechterkant, dus ik geef de heer Van Boxmeer het woord om zijn standpunt, voorlopig standpunt aan te geven en misschien ook de discussiepunten. U heeft het woord.

De heer Van Boxmeer: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik denk dat dit weer een uitstekend stuk is waar heel veel werk aan verricht is, waarbij beleid omgezet is naar de begroting meerjarig. Het is niet makkelijk leesbaar in de zin dat je bij de vragen toch ook heel veel vragen over beleidskeuzes krijgt die we eerder hebben gehad, maar ik vind het wel een goed leesbaar stuk dus dat compliment wat u zichzelf gaf, hoogheemraad Ouwendijk, dat bevestig ik. Gekeken naar de technische vragen en de verdere inhoud denk ik dat de discussie in mijn beleving gaat over twee dingen. Eén is, de consequenties in de verordening zuiveringsheffing en we hebben natuurlijk in de BFO-commissie ook al even gesproken over op welke wijze we dat nog eventueel zouden kunnen beïnvloeden en misschien kunnen we daar de boel nog enigszins in oprekken. Dat betekent dan toch dat ik bijvoorbeeld denk naar het besluit rond om de beperkingen in de bouw op het gebied van PFAS, dus zou dat bijvoorbeeld investeringsruimte die we niet gaan invullen omdat daar een beperking ligt, toch nog kunnen gebruiken voor het dempen van het tarief. Ik hoop dat we daar een zinvolle discussie met elkaar kunnen krijgen op welke wijze we dat kunnen doen. In de BFO ging het over inkomensbeleid. Dat vond ik niet helemaal een juiste weergave waar de discussie over ging, dus ik hoop dat we die nu op een andere manier kunnen voeren. En de tweede is eigenlijk teruggrijpen naar een eerdere behandeling rondom de nota systematiek kostenverdeling en daar stond nog in dat we de kwantitatieve grondslagen voor de doorberekening nog zouden moeten doen en die was afhankelijk van de begroting en dat was een soort kringredenering. Ik kan me voorstellen dat we dat ook niet in deze vergadering afhandelen, maar op een later tijdstip. Maar ik denk wel goed dat we het even afhechten en daar wilde ik het eigenlijk bij laten.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Boxmeer. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel voorzitter. Ik heb toch een iets langer verhaal dan mijn buurman, ik hoop dat u daar de aandacht voor op kunt brengen. Ook wij willen de complimenten geven aan de opstellers van de begroting en de meerjarenraming. Het is een beknopte begroting en dan zeggen ze wel, in der Beschränkung zeigt sich der Meister, echter op sommige punten is hij ook wel een beetje heel erg kort en of abstract dat is de andere kant van de zaak. Bijvoorbeeld als je kijkt naar de doelen van de programmalijn waterkwantiteit, die zijn wel heel breed verwoord. Daar staat gewoon dat in het gebied kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd als doel. Dat klinkt natuurlijk prachtig, maar wat betekent dit specifiek voor de waterkwantiteit. Er wordt iets gezegd over de overstromingen, iets over, er komt zelfs een strategie, maar niets over hergebruik

van water, droogte, terwijl we in ons gebied ook echt met droogte te maken hebben en dat zijn wel essentiële onderwerpen als het gaat over waterkwaliteit en de klimaatverandering. Dus de vraag aan de hoogheemraad is of ze toch iets specifiek kan zijn van wat wij in 2023 dan gaan halen, wat de verwachte resultaten zijn. De uitdagingen waar Delfland voor staat die zijn heel goed weergegeven, zoals de oorlog in Oekraïne, de inflatie, de energieprijzen, de klimaatverandering. Het zijn onzekere tijden en wij begrijpen ook dat we zuiniger aan moeten doen. Echter, we krijgen er geen goed beeld van, van hoe Delfland dit gaat doen en hoe de VV hierbij wordt betrokken. Daar wil ik ook een voorbeeld van geven en dat baart ons echt zorgen, er staat op pagina 6 dat Delfland onvoldoende capaciteit heeft om haar bijdrage aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied te realiseren. En dan gaat het om doelen op het gebied van de waterkwaliteit, de KRW dus, de bodemdaling, klimaat en biodiversiteit, allemaal topprioriteiten om ons gebied en onze omgeving leefbaar te houden. En we begrijpen wel dat er een uitdaging is, maar we hadden eigenlijk in de begroting verwacht dat er ook wat oplossingsrichtingen gegeven zouden worden. Dus eigenlijk is de vraag aan het hele college, aan D&H om toch enig inzicht te verschaffen van hoe zij dit zien en wat de oplossingsrichtingen zijn en hoe de VV hier dan bij betrokken zou kunnen worden. We zien ook dat die onderwerpen in de meerjarenraming dat daar een structurele daling is van het budget op klimaatadaptatie, daar zijn wij het ook als Water Natuurlijk niet mee eens. We zien dat er bij de waterkeringen niets wordt gezegd over biodiversiteit, maar gelukkig wel een klein budget is dus dat is prima. We zien ook dat het budget voor waterkwaliteit wordt verlaagd, maar dat lijkt incidenteel, dat hopen we tenminste. Hetzelfde geldt voor biodiversiteit. Maar we hopen toch echt dat er dan in 2024 weer volop aandacht kan gegeven worden aan deze onderwerpen en dat wij onze bijdrage aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied en de grote problemen waar Nederland voor staat, dat we die mede aan kunnen pakken. Een klein puntje, de Unie heeft gezegd dat de waterschappen in 2035 klimaatneutraal zijn, trouwens dat is geen klein puntje maar het is een klein correctiepuntje, dat wordt gesignaleerd, maar wij zijn wel benieuwd wat dit voor gevolgen heeft voor Delfland, want ik denk dat die gevolgen wel enorm zijn als je van een planning van 2050 naar 2035 gaat. Wij vinden het overigens fantastisch dat die ambitie omhoog is gegaan. Wat betreft de woningbouwopgave daar hebben wij ook nog wel wat vragen over van wat nou precies onze positie is om water en bodem meer sturend te laten zijn. We hebben het daar continu over, maar wat hebben wij dan precies voor ogen? Dat kunnen wij niet zo goed terugvinden in de begroting wat er dan voor maatregelen of plannen Delfland in gedachten heeft, ook indachtig de ingekomen brief van de vereniging van de Zuid-Hollandse waterschappen. En dit is een heel klein puntje, wij zijn nieuwsgierig naar het onderzoek over boetes en sancties dat is uitgevoerd. Dat is belangrijk voor de strategie voor de waterkwaliteit, daar hebben we het al een paar keer over gehad. En dan zijn we ook heel nieuwsgierig wat we gaan doen als de Omgevingswet nog verder wordt uitgesteld, of misschien zelfs wel afgesteld, wat zijn er dan voor implicaties. Bijvoorbeeld als je kijkt naar de waterverordening dan zeggen wij, zodra Omgevingswet dan gaan we hem ook updaten, zodra geen omgevingswet gaan we hem dan ook updaten? Dus dat vind ik belangrijk omdat dat natuurlijk wat betekent voor de planning van 2023. Dank u wel voor uw aandacht allen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jenniskens. We gaan direct door naar de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Met zo'n heel mooi lang verhaal hoop je dat je niks te zeggen hebt als buurman van dit hele mooie verhaal van Water Natuurlijk, maar helaas is dat niet het geval. Maar laat ik wel beginnen met de complimenten te geven, net zoals mijn voorgangers voor dit toch wel helder verhaal met toch een stevige ambitie, goede financiële onderbouwing, waar je je natuurlijk wel kan afvragen of dat overal en bij iedereen wel goed terechtkomt. Er zullen nog steeds wel mensen zeggen van, leuke begroting maar we zitten nog steeds in de kou. Maar goed, daar heeft u in het BFO ook natuurlijk uitgebreid over gepraat, de heer Van Boxmeer heeft het al aangegeven, dat is misschien nog wel een discussiepuntje, dus we zullen wel zien hoe dat verder gaat lopen. Ik wil vier punten aanhalen. Ten eerste uiteraard de droogte, mijn buurvrouw had

er al iets over gezegd. Ik heb er de vorige keer in de P&C-vergadering ook al aandacht voor gevraagd over de evaluatie naar de droogte. We hebben toch gezien van, we hebben vier van de vijf jaren zijn nu extreem droog dat leidt toch inderdaad tot botulisme, stinkende beekjes en rivieren, dode vissen, dode vogels. Zo'n evaluatie kan helpen om meer inzicht te krijgen van, waar gaat het nu precies mis. We hebben overigens trouwens een hele mooie informatieve vergadering hierover gehad, over wateroverlast maar ook over droogte, mijn complimenten daarvoor. En natuurlijk in het verlengde, droogte is natuurlijk een heel groot begrip, we werken natuurlijk met oppervlaktewater dat proberen we zo robuust mogelijk aan te leggen, maar het gaat natuurlijk ook over droogte in de gebieden. En in dit verband wil ik graag toch wel aandacht vragen aan grondwateronttrekkingen, de Unie heeft het ook al aangegeven dat er toch te weinig inzicht is in grondwateronttrekkingen en ik ben wel benieuwd hoe het college daarnaar kijkt en hoe ze dat gaan aanpakken. Het tweede punt gaat natuurlijk over de hoge energieprijzen en de tarieven. Ik vraag me wel af of het college inderdaad zicht heeft op die groep mensen die hierdoor nog harder worden geraakt en of het college ook zelf heeft nagedacht over aanvullende maatregelen, die hoor ik dan graag. Maar goed dat zal de discussie verder uitwijzen. Puntje duurzaamheid, gisteren ook een hele mooie presentatie gehad over duurzaam circulair en opdrachtgeverschap. Ik zag helaas vandaag een heel mooi artikel in Bouwend Nederland dat ging over top 25 duurzame aanbesteders qua overheiden en ik zag Delft daar helaas niet in de top 25 staan, misschien daar een reactie op van het college? Ik zag overigens wel in dat lijstje Rijnland, Schieland, Hollandse Delta en Aa en Maas staan, ik hoop dat volgende keer Delfland er ook in staat, maar goed daar graag een reactie op. Ja en dan kom ik bij mijn laatste punt en dat is wel echt voor mij het meest treurige punt en we hebben daar dinsdag ook al in de commissie WKK aandacht voor gevraagd en dat is toch de sluiting van de wildopvang. Ik was toch van mening gezien de reactie van het college om dat hier toch nog maar een keer onder de aandacht te brengen, omdat we daar ook natuurlijk een motie over hebben ingediend, namelijk op 17 december 2020. En deze motie is natuurlijk aangehouden naar aanleiding van toezeggingen van het college en ik wil daar toch eventjes op memoreren dat één van de oproepen die daarop stond was in gesprek te gaan met de omgevingspartners, de provincie, gemeenten en andere stakeholders om tot een structurele oplossing te komen om het probleem, vooral het financiële probleem van de wildopvang in deze regio. Daarbij heb ik natuurlijk vragen van hoe het college dit ziet. En wil ik ook vragen of het college het ook betreurt dat er nu geen centrale opvang is voor wilde dieren. En de vraag, aansluitend op de structurele oplossing en het meer met de omgeving hierover in discussie te gaan, hoe het college hieraan opdracht, zichzelf opdracht wil geven of niet natuurlijk. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel de heer Simon. Dan geef ik nu het woord aan de heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Allereerst dank aan de organisatie voor het vele verzette werk en de leesbare begroting. Dank ook voor het beantwoorden van de door ons gestelde technische vragen. In mijn betoog zal ik drie voor de AWP belangrijkste punten uit de begroting behandelen, dit door aandacht te geven per punt wat wij daaraan goed vinden en wat er beter kan. Het betreft de volgende drie punten, allereerst de tarieven opbrengsten zuiveringsbeheer, de tarieven opbrengsten watersysteem en de paragraaf financiering. Allereerst de tarieven opbrengsten zuiveringsbeheer in de begroting 2023. Tijdens de tafelronde is uitgelegd dat de voorgestelde tariefstijging bij de zuiveringsheffing, bestaat uit alleen elementen in de begroting die betrekking heeft op energiekosten. En er is netjes uitgelegd dat het is opgebouwd uit de stijging van de energiekosten bij de zuivering zoals benoemd bij de begroting bij de BURAP één, de extra stijging zoals die nu in de begroting 2023 er bovenop wordt verwacht en minus de verwachte de extra inkomsten door groengas in de begroting 2023. De overige kosten die bestaan uit met name een kostenverschuiving vanaf 2023 als gevolg van de recent vastgestelde kostentoedelingsverordening in 2020, van watersysteem naar zuiveringstaak. En die wordt volgens de begroting 2023, althans zo hebben we

het beeld gekregen in de tafeltjesronde, gedekt door overige meevallers op de zuiveringstaak, een taakstelling op de zuiveringstaak en de inzet van een tariefdepingsreserve zuiveringsbeheer ter grootte van 3,1 miljoen. Wat vinden wij daar nou goed aan, aan hetgeen wat hier staat in de begroting? De AWP stemt in om in afwijking van de financiële paragraaf van het bestuursakkoord de zuiveringsheffing met 15 euro per vervuilingseenheid te verhogen. De AWP stemt ook in dat middels een taakstelling de noodzaak tot verdere verhoging van het tarief voor een deel wordt gedekt en daarmee wordt voorkomen dat daar, sorry ik lees het verkeerd op. Het AWP stemt ook in dat middels een taakstelling de noodzaak voor een verdere verhoging van de zuiveringsheffing voor een deel wordt voorkomen via de voorgestelde begroting 2023. Maar wat kan er volgens de AWP beter? Hoewel de inzet van tariefregalisatie past in het stramien van de financiële paragraaf van het bestuursakkoord, vinden we het eigenlijk niet verstandig. Ik haak daarin aan ook een beetje op het argument wat de heer Van Boxmeer daarover heeft genoemd: liever hadden we gezien dat het voorkomen had kunnen worden door de taakstelling op de zuiveringstaak met 3,1 miljoen eventueel te intensiveren, of dekking te zoeken door hiervoor een kleine verhoging van het nu voorgestelde zuiveringstarief. De AWP vindt daarnaast dat via de begroting er te weinig wordt gespaard voor toekomstige investeringen op de zuiveringstaak. Dat wat betreft de tarieven en opbrengsten zuiveringsbeheer. Met betrekking tot de tarieven en opbrengsten van watersysteem wil ik het volgende in ieder geval aan de orde brengen. Tijdens de informatieve VV en de tafeltjesronde is uitgelegd dat is gekozen om conform de financiële paragraaf van het bestuursakkoord de tarieven van de watersystemen gelijk te houden ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt nu mogelijk gemaakt door eenzelfde trits wat voor de overige kosten voor zuiveringsbeheer, door dekking te zoeken bij meevallers op de watersysteemtaak, door een taakstelling op de watersysteemtaak, maar ook weer door inzet van tariefdepingsreserve watersysteem ter grootte van 3,7 miljoen. Wat vinden wij goed aan dit voorstel in de begroting? De AWP stemt ook in dat middels een taakstelling de noodzaak tot een verdere verhoging van de tarieven voor een deel wordt voorkomen via de begroting 2023. Wat kan er volgens ons beter? Dat is eigenlijk hetzelfde wat we ook bij het zuiveringsbeheer net hebben benoemd dat hoewel het past binnen de financiële paragraaf van het bestuursakkoord, we liever hadden gezien dat het voorkomen had kunnen worden middels een aanvullende taakstelling, of door een extra dekking door een kleine verhoging van de watersysteemheffing. Dat wat betreft het tarief opbrengsten watersysteem. Met betrekking tot de paragraaf financiering, in de vorige commissies van P&C en de commissies BFO heeft de AWP gewezen op het feit dat de kapitaallasten van Delfland van alle waterschappen in Nederland met kop en schouders boven alle waterschappen in Nederland uitsteekt. Dit ondanks het feit dat in het huidige bestuur de netto schuldquote naar de wens van de AWP tot onder de 250 procent is gedaald. Wat vinden we goed aan wat we hebben gelezen in de begroting? De AWP waardeert dat in de begroting een overzicht wordt gegeven van de samenstelling van de leningenportefeuille in de financiële paragraaf, in het verlengde van de niet in stemming gebrachte motie en waardeert ook de openheid die wordt gegeven dat het dagelijks bestuur voorstelt in de paragraaf financiering, om de leningen die in 2023, 24 en 25 aflopen, ineens af te lossen. Wat kan er volgens de AWP beter? De AWP vindt dat in de begroting 2022 en nu ook in de begroting 23 niet of onvoldoende wordt gespaard voor het toekomstige investeringsproject De Groote Lucht. Hierdoor verslechtert momenteel de liquiditeitspositie van Delfland sterk vanaf 2025 en verder. De AWP ziet graag een sterkere liquiditeitspositie van Delfland om de vrijkomende leningen in 2026 en 27 ook te kunnen aflossen. Conclusie, voorzitter wij hebben bij de andere fracties geprobeerd draagvlak te creëren voor onze zienswijze en hoewel sommigen er best sympathiek tegenover staan, steunen ze de door AWP genoemde voorstellen niet. Dat vinden we jammer want we doen deze voorstellen om een financieel gezond en klimaatkrachtig Delfland neer te zetten, met op termijn lagere lasten omdat we blijvend kunnen aflossen op leningen. Dat is de conclusie en dat zijn de drie punten die we naar voren willen brengen.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn heeft een interruptie. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Voorzitter bedankt, een kleine vraag. U vraagt de zienswijze waar wij niet op gereageerd hebben of noem maar op, maar ik zou ze niet kennen, dus dan kan ik er ook niet op reageren. Dus ik weet niet wat voor, wij hebben niks ontvangen.

De heer Verhage: Voorzitter ter interruptie, alle fracties ook de fractie Bedrijven niet en ik kan in ieder geval vertellen dat, ik zou het inderdaad niet ondersteunen dat is duidelijk, maar we zijn niet van tevoren ingelicht hierover.

De voorzitter: Mijnheer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Ik heb met een aantal mensen, met de dijkgraaf heb ik hierover gesproken, of sorry met de heemraad heb ik hierover gesproken. Ik heb hier ook met het CDA over gesproken en ook met de PvdA, maar het was in mijn positie, is het ondoenlijk om alle fracties op een goede manier hierover te informeren, omdat ik merk dat op het moment ik de punten aan de orde moest gaan brengen dat het mij best veel tijd en energie kostte om die punten goed naar voren te brengen, zeker omdat er toentertijd nog geen conceptbegroting was waar je op kon reageren. Dus je moest nu al, in het voortraject moest je al zaken aan de orde stellen. Dat is de verklaring waarom ik niet met alle fracties hier over ... Ik heb ook met ...

De voorzitter: Mijnheer Van Kasteren, ik zie nog een interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Even daarop reagerend, we hebben inderdaad met elkaar daar informeel over gesproken en ik heb een voorlopig standpunt aan u doorgegeven. U heeft toen overigens ook wel met iemand van Bedrijven gesproken, maar het is te kort door de bocht om nu te zeggen dat wij al een standpunt hebben. Standpunten die verkondigen we hier in de vergadering en niet op een informeel overleg. Wat ik overigens, het overleg vond ik heel plezierig gaan, dus daar doen we niks aan af, maar standpunten nemen we hier in en niet op een andere plek.

De heer Van Kasteren: Ik deel ook deze mening hoor. Wat ik in ieder geval gezien de complexiteit van de discussie die dit met zich meebrengt, heb ik wel geprobeerd individuele VV-leden bij te praten van de ideeën waarvan wij denken dat die een plek zouden moeten hebben in deze begroting. Dus we hebben op die manier ...

De voorzitter: Ik wil voorstellen dat we inhoudelijk verder gaan, want u heeft volgens mij voldoende uitgelegd in welke mate u andere fracties benaderd heeft, maar laten we teruggaan, was dit uw inbreng?

De heer Van Kasteren: Dit was mijn inbreng.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter. Op de heenrit naar deze locatie zag ik de volle maan en ik moest gelijk denken aan de wolvenmaan en dat brengt weer veel beroering met allerlei discussies, ook de hele energiecrisis en dergelijke en misschien komt het wel door de volle maan dat wij in verwarring geraken, de natuur en het landschap. Daar wil ik even mee openen om toch een andere noot even te kraken, want het is wel een zwaar onderwerp de begroting soms. Waardering ook van onze kant wat betreft de inzet van de medewerkers en het bestuur, het dagelijks bestuur. Waardering ook om deze ingewikkelde materie toch op beknopte wijze te formuleren via het document wat nu voorligt en daarvoor ook nog extra de complimenten. We willen toch wel een paar zaken ook aanstippen en het zal geen verbazing opwekken dat we ook de zeg

maar opslag zuivering onder de aandacht willen brengen. In verband met de extra kosten wordt het energiegebruik voor de zuiveringsinstallatie voorgesteld van v.e. 15 per v.e. dat is eigenlijk 45 euro voor gezinnen. Dit voorstel houdt in dat er huishouden dan dat bedrag moet worden opgehoest en wij vinden dat een beetje haaks staan en soms kan je dingen niet anders doorzetten, maar haaks staan op het regeringsbeleid waar juist zeg maar de compensatie centraal staat in deze bijzondere tijd, om toch de gezinnen te ontzien, de lage inkomens. En gezien dit bijzondere voorstel vinden wij het toch wel waardig omdat heel duidelijk in het besluit ook te zetten. In het besluit zelf staat eigenlijk helemaal geen strofe wat betreft deze opslag en dat vinden wij wel waardig dat dat helemaal aan het begin van het besluit, waar andere zaken ook worden opgesomd, een plaats krijgt en dat daar ook heel uitdrukkelijk wordt aangegeven dat het een tijdelijk karakter betreft. Dat vinden wij toch wel cruciaal als wij daartoe overgaan. Er bestaat overigens bij ons twijfel of dat toch niet middels de verordening zuiveringsheffing zou moeten plaatsvinden, maar daar hoor ik graag uw reactie op. In het verleden zijn om burgers te ontzien verschillende fiscale regelingen getroffen in de tijd, vandaar dat alle belastingstelsels manieren kennen om lage inkomens te ontzien. Voor het waterschap is dat wat complexer natuurlijk, wij zijn geen algemene democratie en daarom memoreer ik toch even de loonheffingskorting 2001 wet inkomstenbelasting en vervolgens al veel eerder in '64 de belastingvrije voet. Ook nog verder teruggedaan met studie wat betreft de tijd van Egypte, dat is toch wel verwonderlijk dat in het jaar 2000 voor Christus bij zware droge perioden en droogte de farao een fikse korting gaf aan de boeren wat betreft het land en gebruik en dergelijke. En dan vind ik toch van belang dat de voedselveiligheid en zeg maar de voedselvoorziening heel centraal dient te staan en dat is een onderwerp wat veelal vergeten wordt in al die discussies. Wij zijn een rijk land, wij hebben een sterke economische motor wat betreft de agrarische sector, veel kennis is daar ook en ook van de aanverwante bedrijven en toelevering op allerlei gebied. Dat heeft ook geholpen tot een grote innovatiekracht en die kracht moeten we blijven houden, die kracht moeten we ook centraal stellen in alle discussies dat we dat niet verloren laten gaan, dat wil ik nog even onderstrepen. Onze vraag is, het is een fikse verhoging weliswaar, maar kunnen die niet nog op andere manieren worden opgevangen? Andere collega's hadden ook al een scenario waarbij eventueel de opslag voor de helft wordt doorgevoerd en het andere deel op een andere wijze wordt opgevangen. Wij hebben tijdens de behandeling van de bestuursrapportage een aantal onderwerpen ook aangestipt, hiermee sluit ik het hoofdstuk opslag energie af, dat moge duidelijk zijn. We hebben in ieder geval de Blue Deal centraal gesteld, ook nu wereldwijd, we staan niet alleen en we leven niet voor onszelf. Dus dat betekent ook wereldwijd dat we onze inzet moeten betonen voor gebieden waar honger is en ook droogte en dat we onze kennis daar ook naar voren brengen. We hebben een bedrag afgesproken van een ton geloof ik in het verleden wel eens en ik weet niet, ik kon het niet in de begroting vinden wat we dit jaar zeg maar reserveren voor de Blue Deal, wat we dus ook in verband met de Unie van Waterschappen en dergelijke doen met alle andere waterschappen. Wij stellen voor om dat bedrag, zo dat niet is gebeurd, op te hogen tot een ton per jaar. Ook willen wij voldoende gelden gevoteerd zien voor de opleiding van de dijkwachters.

De voorzitter: Mijnheer Oostvogels, u heeft een interruptie.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter dank u wel en dank mijnheer Hofman voor zijn mooie betoog en geschiedenisles, waar ik als historicus altijd erg blij van word. Ik hoor hem praten over een verschuiving in geld, een ton voor de Blue Deal. Betekent dat, kunnen we een amendement daarvoor verwachten bij de VV?

De heer Hofman: Nou ik wil even het antwoord van, sorry voorzitter, ik wil graag even het antwoord van de hoogheemraad afwachten, want misschien is dat helemaal niet nodig. Ja je moet je altijd hoopvol opstellen, want bij voorbaat ben je al verloren als je geen hoop hebt. Opleiding dijkwachters memoreerde ik, we willen daar ook het belang voor een goede opleiding en ook voor de schouwmeesters, schouwmeesteressen, om dat

ook te regelen dat dat goed georganiseerd wordt. En er zijn wat toezeggingen gedaan dat daar extra aandacht voor is, maar ik denk ook financieel moet dat ook op een goede wijze invulling krijgen. Dan hebben wij nog aandacht voor de uitbreiding van de voorschriften waar we toentertijd een motie hebben ingediend verleden keer, wat betreft de bouwactiviteiten dat ook in dat hoofdstuk ook voldoende gelden beschikbaar zijn om onderzoek te doen naar de effecten van een dergelijk voorschrift. En zeker nu de woningbouw aantrekt en er ook misschien gedachten zijn om plekken te reserveren voor woningbouw die waterstaatkundig eigenlijk niet toelaatbaar zijn dat we daar ook als Delfland alert op reageren dat we dat inderdaad tijdig ook naar de gemeentebesturen en de provincie ook aanhangig maken. Dat betreft ook de doelen wat betreft droogte en wateroverlast en ook de Kaderrichtlijn Water. Er is weer een voorschrift wat de PFAS betreft die een hogere eisen stelt ten aanzien van de waterkwaliteit en het is ook goed om die waterkwaliteit te bewaken, maar in deze zin moeten we ons nog meer inspannen dan nu het geval is wat betreft de inzet om de doelen te halen. Ook voor dat doel denk ik dat het goed is om een nationaal gezien een sterk signaal ook af te geven richting Europa, Europese commissie, als het niet haalbaar blijkt. Want we gaan eigenlijk elke keer om de hete brij heen, het is haalbaar, maar het is beter om te zeggen dat het niet haalbaar is als het echt niet kan, want dan zit je jezelf niet in de weg dat je een heilloze weg inslaat. En daar wil ik toch de vinger bij leggen dat er tijdig de koers gewijzigd wordt wat dat betreft en ook daar voldoende financiën beschikbaar voorkomen. Ook wil ik de vertraging van eventueel De Groote Lucht, het staat nu op 2030, het is een belangrijke taak wat betreft de waterzuivering, maar ook de invloed van PFAS en het stikstofbeleid. Het zou me niet verbazen als daardoor de bouw nog later zou plaatsvinden. En ik denk dat het van belang is ook dat de gemeenten die in het verzorgingsgebied van deze zuivering liggen, ook de ernst en het belang van deze taak nog eens extra wordt onderstreept en dat deze ook meedenken in het proces en de zuiveringstechnieken en daar ook eventueel doneren wat betreft deze taakstelling en onderzoek. Dan valt mij op dat het percentage van de loonstijging waarop de begroting is gebaseerd voor de medewerkers erg zeg maar, rooskleurig is in de zin van een gering bedrag van 4 procent. Ik denk gezien ook het voorstel van de FNV met een loonbod van 11 procent dat het verstandiger is om in ieder geval op een hoger niveau te zitten dan 4 procent bij de taxaties. Het project Rainlevelr, er is een gunstige ontwikkeling dat er meerdere tuinders nu aansluiten. Ook voor dat doel willen wij extra gelden in de begroting zien om dit met spoed ook te doen, zodat er minder ruimte ook nodig is als je van de bestaande bassins gebruikmaakt voor het open gebied. Dat scheelt ook weer economisch dat je dus geen grondverwerving hoeft te overwegen. Tot slot de zeespiegelstijging, extra maatregelen om onze kust te beschermen en heel de Nederlandse kust in feite, niet alleen Delfland, om tijdig met de kust waterschappen daar een strategisch plan ook te ontwerpen en daar in overleg ook te treden, ook de effecten van dit plan, wat ook zeg maar eens in een uitzending van Nieuwsuur aan de orde is gekomen. We krijgen een vernatting in een bepaalde kuststrook vanuit de zeezijde gezien en ook de hele aanpassing van de natuur zal gewoon daardoor veranderen, omdat de verzilting toeneemt in het achterland en daarmee zijn ook de natuurwaarden in het geding. Dat moeten we goed afwegen ten aanzien van de zeg maar financiële prikkels die we nu geven en de inzet om zeg maar de stikstoflast te lijf te gaan dat deze gebieden niet worden aangetast en zijn deze investeringen niet tevergeefs in die zin, als we zien naar de toekomstige ontwikkeling van deze natuur, door de hele verzilting. Dus bezint eer gij begint. Daar wil ik dus nog even zeg maar op wijzen en vooral ook als slot een pleidooi om veel meer met elkaar samen te werken, veel meer de verbinding te zoeken en veel meer over de grenzen heen kijken. En Delfland vervult naar mijn idee daar een sleutelpositie, omdat zij een beter overzicht heeft in de ontwikkeling van het landschap en zeg maar de verkaveling en de bouwactiviteit in relatie tot waterbeheer. En dat moet veel breder naar mijn oordeel in samenwerking en uitwisseling plaatsvinden, door een algehele zeg maar aanpak na te streven. Want zo kan je op de beste manier de transitie die nodig is, het beste te lijf gaan en niet op het eigen akkertje. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hofman, het lijkt al een beetje op de algemene beschouwingen over twee weken dus ik stel wel voor dat we toch proberen ook een beetje de focus te houden op de begroting. Ik zie een ...

De heer Fekkes: Interruptie nog aan het eind, ik dacht ik laat de heer Hofman met zijn boeiende betoog nog even uitpraten, die had het over fiscale voordelen voor de burgers die in het verleden zijn getroffen. Nu is dat zelfs onderdeel van mijn studie geweest en als ik zie wat er allemaal voor burgers verslechterd is dan denk ik dat die stelling niet houdbaar is, maar het gaat te ver om daar hierop in te gaan. Maar wat ik wel nog even wou zeggen dat de ChristenUnie toch ook heeft gestemd voor het voorstel om de koppeling minimumloon en AOW, om die los te laten. En dat is nou niet echt in het voordeel voor de burgers. De pensioenen zal ik nog even buiten beschouwing laten want dan zijn we de rest van de avond bezig, maar ik wou dit toch even gezegd hebben.

De voorzitter: Ik denk dat het inderdaad goed is om de discussie te focussen op de dingen waar het waterschap over gaat.

De heer Hofman: Ik kan het toch niet laten voorzitter, ja als rechtstreeks de ChristenUnie SGP wordt genoemd, het is gewoon in het algeheel belang dat je soms besluiten moet nemen die anderen verbazen, maar wel nodig zijn om elkaar vast te kunnen houden in de toekomst.

De voorzitter: Mijnheer Hofman voor deze wijze woorden. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja dank u wel voorzitter. Allereerst de complimenten aan de organisatie voor de samenstelling van de begroting. Dat is dit jaar niet eenvoudig gebleken en daar zijn we toch blij met een begroting die voor ons ligt. Ik wil even teruggaan naar november vorig jaar toen we de algemene beschouwingen hielden. En met het voorbereiden van vandaag las ik nog even terug de tekst die ik toen had gezegd. En ik had gezegd, we leven vandaag de dag voortdurend in een crisis, de coronacrisis, de biodiversiteitscrisis, klimaatcrisis, stikstofcrisis en ik had hem toen al genoemd, gascrisis, wooncrisis, Shellcrisis, daarom van nu af aan ook de Delflandcrisis. Als we het woord crisis noemen dan is de kans groot dat er rigoureuze maatregelen worden getroffen en lijkt dat de manier om draagvlak voor beleid te krijgen. Zo kan ik nog wel even verder gaan om het stukje weer te halen, maar ik vond het toch wel even weer passend om het vandaag nog even te zeggen dat het dus eigenlijk die gascrisis, of elektriciteitscrisis wat het woord is geworden, belangrijk is bij deze begroting. Ik denk dat het daar ook het meeste om draait, die 15 euro opslag bij de verontreinigings-, zuiveringsheffing. Vorig jaar is die met 10 euro naar beneden gegaan en dat moeten we dan ook zeker niet vergeten en dat moeten we ook in ons beeld meenemen, dus per saldo gaan we dan nu 5 euro ten opzichte van nog een jaar eerder op achteruit zeg maar. Maar dat baart ons toch wel zorgen en wij willen de portefeuillehouder ook even gewoon goed vragen dat dit echt de enige manier is om die 15 euro door te berekenen zeg maar, per vervuilingseenheid. Hebben we er alles aan gedaan, kunnen we nog wat met PPS, is daar nog iets in onderhandeling mogelijk? Zo niet voor dit jaar, maar ook voor 2024 maken we ons zorgen, want we zien niet zomaar dat het energie is opgelost en ik weet dat Delfland dat niet zomaar kan zien, maar toch is dat voor ons een heel belangrijk aandachtspunt. We zijn wel blij met de begroting dat de netto schuldquote dat die naar 214 gaat. We hadden wel afgesproken rond de 250, dus hij gaat verder naar beneden dus wat dat betreft is dat wel een heel groot compliment in deze tijd dat we met deze begroting voortzetten. Wat wij zien bij de energiecrisis, of bij het energiepunt, is wel gezegd op energie-efficiency, in geld is dat lastig terug te vinden in hoeveel als wij daar voordeel uit halen. Het enige bedrag wat genoemd is, is dus de vermindering van de inhuur van 0,8. Dus wat dat betreft met technische vragen ook gesteld, maar echt duidelijk in beeld in geld is dat niet terug te vinden, dus daar zou ik graag iets van willen weten. We zijn blij

met het financieringsoverzicht waar duidelijk instaat wat de rentepercentages zijn en wanneer we wat moeten aflossen, ik vind dat een toegevoegde waarde aan de begroting en het is ook goed voor terug te kijken. Dan wil ik graag wijzen op een klein woordje wordt erin gezegd, water en bodem is sturend. Ik weet dat er een brief aan de Tweede Kamer is gestuurd van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en er staan hele belangrijke dingen daarin, die ook voor ons waterschap van belang zijn. Alleen is het heel lastig, de Tweede Kamer beslist wat en dan moet het ter uitvoering komen, bijvoorbeeld al op 1 januari en dat is voor ons waterschappen denk ik ook heel moeilijk. Zo is ook afgelopen maandag bijvoorbeeld een bijeenkomst geweest over het nieuw gemeenschappelijk landbouwbeleid en daar had ik ook een vraag over gesteld bij de technische vragen, maar ze zeiden dat het politiek was, over de zevende nitraatrichtlijn onder andere. En dat heeft best wel veel gevolgen voor de agrarische sector, ook in ons gebied van midden Delfland, per 1 januari. Maar op die bijeenkomst afgelopen maandag over het nieuwe GLB, wat 1 januari ingaat, werd gezegd dat de waterschappen er nog lang niet aan toe zijn of mee bezig zijn en dat baart ons best wel zorgen. Want het gaat bijvoorbeeld, om uit te leggen dat je dus afstand moet houden van je sloten, met bemesten of ... En als er dus heel veel, zoals ons gebied, best wel veel sloten zijn, dan gaat er bijvoorbeeld, als er 4 procent van je land afgaat, moet je weer een andere afstand houden tot je sloot. En dit is best wel technisch maar dit geeft best wel gevolgen voor ons voor volgend jaar. En nu missen wij daarop van, in hoeverre is Delfland daar al verder mee bezig, of kunnen we daarop wat van terug vinden? In de begroting is dat niet te doen, maar wat ik dan ook gevraagd had en ze zeggen van, ja dat snappen we niet helemaal, je moet ook de waterkwaliteit weten in een polder. Het kan in de oostkant heel goed zijn en in de zuidkant is heel slecht. En dat heeft wel invloed voor elk bedrijf wat daar zit. Dus ik denk dat daar nog best wel actie, of vanaf het waterschap naar de Unie, hoe gaan we daarmee om? En daar wil ik toch wel bij de begroting een zorg voor doen. Dan zie ik nog staan dat de waterkwaliteit en biodiversiteit, is toch een verdubbeling van 1,8 naar 3,6 miljoen. Voor de biodiversiteit kan Delfland met het maaibeeld nog steeds beter. Eigenlijk zou het verboden moeten zijn om aannemers het gebied in te sturen die gaan klepelen. Klepelen is het verhakselen van het maaisel. Het maaisel blijft achter en verrijkt de bodem. Wat komt er dan voor terug? Brandnetels en onkruid. Wanneer we het maaisel afvoeren krijgen we veel meer planten ervoor terug. En dat zie je nog steeds terug, want het is heel eenvoudig voor de aannemer om even de bovenkant van de dijk te verhakselen, dan hoef je het niet op te ruimen, heb je minder werk, is goedkoper misschien voor de aannemer maar niet voor de biodiversiteit. Dus daar wil ik nog graag even aandacht voor vragen en dat was mijn betoog.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Dan geef ik nu het woord aan de heer Verhage.

De heer Verhage: Ja dank u wel voorzitter. Dank aan de hoogheerraad en de hele organisatie voor de begroting die voorligt. Vergeleken met een paar jaar geleden een stuk beter. Een goede uitgangspositie, de schuldquote is al genoemd, dus wij zijn daar zeer content mee. De hoogheerraad had in zijn inleiding noemde hij, of het was eigenlijk een motie uit 2009 als ik het goed heb en er werd genoemd, een gezonde financiële huishouding. En toen zei de hoogheerraad, ja in Delfland, het is weinig veranderd. Nou ik denk dat er best veel veranderd is, want we hebben het nu over een financieel evenwicht. En een gezonde financiële huishouding daar kun je over twisten wat gezond is. Een financieel evenwicht is minder discutabel, ook daar kun je natuurlijk je gedachten over hebben, maar ik denk zeker dat Delfland echt vooruit is gegaan en dat financieel evenwicht zien we ook terug in deze begroting. Een aantal vragen van onze kant. Ik noem ook even de bladzijde van de begroting, bladzijde 6 daar wordt gesproken over de personele capaciteit en krapte op de arbeidsmarkt. Daar staan natuurlijk ook de kranten bol van, vol van, iedereen heeft ermee te maken en de vraag is, hoe staan wij er in Delfland voor qua personele bezetting, kwalitatief en kwantitatief? Want we kunnen mooie begrotingen maken, maar zonder onze mensen komen we niet verder, dus het is ontzettend belangrijk dat onze personele bezetting goed op orde is. Dan een volgende vraag bladzijde 15 van de

begroting, dat gaat over overige acties inzake waterkwaliteit. We lezen daar veel activiteiten met een grote afhankelijkheid van gebiedspartners, dat is helder. De vraag is, hebben wij als Delfland het gevoel dat bij alle betrokkenen voldoende urgentiegevoel aanwezig is? En moeten, de tweede vraag op dit onderwerp, moeten genoemde activiteiten niet wat SMART-er worden ingevuld? Dan ga ik naar pagina 22 en dat is het onderwerpje investeringsuitgaven waterkwantiteit. Een vraag, de begroting was voor 2022 stond er een bedrag van 3,6 miljoen, ik ben benieuwd hoe dat gaat eindigen, komen we ook uit op die 3,6? En vanwaar de stijging naar 6 miljoen in 23? Heeft dat te maken met name door achterstand onderhoud diverse gemalen? Dan maak ik een stap naar pagina 35, het zou u niet verbazen ...

De voorzitter: Mijnheer Verhage dit zijn wel, het laatste zeker, zijn een beetje technische vragen.

De heer Verhage: Oké dan kan ik die alsnog misschien op een andere manier beantwoord krijgen. Dan ga ik naar bladzijde 35, informatievoorziening beveiliging. Ja toch wel geïnteresseerd, wellicht kan de portefeuillehouder daar wat over zeggen, hoe staat het momenteel met de capaciteit in fte's op de afdeling ICT? We hebben het vaak gehad over verhouding in -en externen, hoe is die bezetting, bijvoorbeeld van een security operation centre waar alleen maar externen zaten, gaan wij dat nu als organisatie Delfland zo langzamerhand overnemen? Hoe kijkt het college aan ...

De voorzitter: Mag ik u toch, dit zijn ook weer technische vragen. Als het echt gaat over aantal fte's et cetera. Met alle respect, maar dan had ik heel graag gezien dat u die vragen vooraf had, dan had u al antwoord gehad.

De heer Verhage: Oké dan zal ik het technische deel inderdaad even weggelaten. Dan meer een geen technische vraag maar wel een vraag op dit gebied van informatievoorziening: is het college van mening dat het lijnmanagement zijn rol op dit gebied inmiddels heeft opgepakt? We hebben wel eerder geconstateerd dat informatiebeveiliging belangrijk is, maar dat dat niet door een afdeling, of aan de top moet worden beleden, maar in de hele organisatie moet doorgewerkt worden. Hoe afhankelijk is Delfland nog van externe expertise? En kunnen we zeggen dat het bewustzijn bij de medewerkers op het gebied van informatiebeveiliging, of dat bewustzijn is verbeterd? Dan een vraag op pagina 37, de KPI klanttevredenheid, die is niet gemeten in 2021. En de vraag is, wanneer vindt er weer een meting plaats en kunt u aangeven waar Delfland ongeveer nu staat? Dan op bladzijde 54 hebben we een mooi overzicht, Delfland in kengetallen. Wel een beetje teleurstellend, ik heb al eerder daar, alweer een jaar geleden dacht ik een vraag over gesteld en wederom is er geen melding gemaakt van het aantal bedrijven en ook het aantal hectare glastuinbouw ontbreekt en ik zie allerlei getallen rondgaan. In de nieuwsbrief van 24 augustus dit jaar staat een aantal bedrijven van 35.000, er zijn ook wel eens lagere bedragen genoemd, maar wij als fractie Bedrijven gaan uit en ook de dijkgraaf heeft dat bevestigd een keer in een mail dat het aantal bedrijven in ons gebied 43.000 is.

De heer Heijboer: Ter interruptie voorzitter, dat is beantwoord in de technische vragen aan Bedrijven, dus die is al beantwoord.

De heer Verhage: Ja het is een technische vraag, maar die vraag is al eerder beantwoord. Ik zie nu dat ook wederom bij de kengetallen dit soort zaken niet vermeld staan, dus dan kan ik de vraag als volgt stellen, waarom is er geen melding gemaakt van toch het aantal bedrijven en ook het aantal hectare glastuinbouw? En de vraag is dan, kan dat voortaan wel worden opgenomen met de juiste getallen? Mijn laatste vraag, KPI's op bladzijde 65, 66. Bij KPI's dat weten we allemaal, het gaat om een trend oftewel het verloop gedurende enkele jaren. Dus je wilt zien, één KPI zegt niks, maar je wilt zien, wat is nou het verloop van die KPI's? Een suggestie is om, want ik heb wel begrepen ondertussen dat in 2021 de actuele waarde wordt genoemd, niet de streefwaarde dat lijkt erop, maar het is de actuele waarde. Het zou mooi zijn om ook eerdere jaren te noemen

dat je dus ziet van de afgelopen drie jaar, hoe heeft die KPI zich ontwikkeld en dan laten zien waar we naartoe moeten gaan. Wat verder nog opvalt en ik ben benieuwd hoe het college daar tegenaan kijkt, een aantal KPI's die laten nogal veel constante streefwaarden zien en ik zie dan geen verbetering in de loop der jaren. Wat is daar de achtergrond van en zou u daar een antwoord op kunnen geven? En tot slot hebben we met elkaar afgesproken om de KPI's eens te evalueren, of dat nog deze periode lukt weet ik niet, maar een oproep aan het college om een initiatief te nemen dat we met elkaar eens gaan kijken, wat vinden we nou van deze KPI's, voldoet dat aan onze doelstellingen en verwachtingen en zou dat beter kunnen of niet. Dank u wel.

De heer Fekkes: Dank u wel voorzitter. Om als 50PLUS in watertermen te blijven, luctor et emergo. Het college heeft duidelijk geworsteld om er een acceptabele begroting van te maken. We hebben een bestuursakkoord, moet je dat openbreken of niet, of moet je de problemen opvangen met de reserves. Voorzitter, een overeenkomst hoort te worden uitgevoerd. Dat is al zo sinds de Romeinen met een bepaling pacta sunt servanda en dat beginsel is ook vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek met als uitgangspunt dat de redelijkheid en billijkheid richtinggevend dienen te zijn bij de uitvoering. Dat wil echter niet zeggen dat een overeenkomst niet kan worden aangepast. Zo kan die ontbonden worden wegens dwang, dwaling of bedrog, maar ook overmacht kan bij de uitvoering een rol spelen en natuurlijk kan na onderling overleg aanpassing plaatsvinden. Tot zover even een klein college verbintenisrecht. Voor 50PLUS is de begroting 2023 duidelijk een voortzetting van de burap, de wijzigingen sindsdien zijn voldoende toegelicht, de keuze van de verhoging van het zuiveringstarief beperkt de aanslag op de reserves, bezuinigingen en verschuivingen van investeringen zijn derhalve logisch en onzes inziens onontkoombaar. De beoogde aflossing van schulden in de toekomst loopt hierbij geen gevaar. In deze tijd van kostenstijgingen, energieproblemen en niet indexeren van pensioenen, is dat voor de belastingplichtige de zoveelste tegenvaller. Daar worden we als 50PLUS niet blij van. Ik constateer echter dat de afgelopen jaren de RBG een goede uitvoering heeft gegeven aan het incassobeleid en ga ervan uit dat hun inzet op dezelfde zorgvuldige wijze zal plaatsvinden. Op de verschillende programmalijnen, met uitzondering van financiën, zal ik niet ingaan omdat deze voldoende zijn beschreven en onderbouwd. Er wordt een onzekerheid aangegeven van de inschatting van de mate van oninbaarheid en die onzekerheid die vind ik wel erg groot, maar ja ook wij kunnen niet in de toekomst kijken. 50PLUS heeft 17 oktober jongstleden schriftelijke vragen gesteld over hoe om te gaan met huizenbezitters die het niet kunnen betalen. De antwoorden heb ik helaas nog niet gezien. De versleuteling van de ozb in het tarief is in veel gevallen, met name van de dure objecten, de afgelopen jaren niet goed gegaan. Op basis van de gevolgde systematiek is dat verklaarbaar, maar die belastingplichtigen hebben jaren te veel betaald gelet op het uitgangspunt zoals dat in het bestuursakkoord is opgenomen, gelijkblijvende lasten gedurende deze bestuursperiode. Ook in 2023 zal dit weer het geval zijn. 50PLUS overweegt derhalve met een initiatief te komen om dit verschil te corrigeren. Dat kan budgettair neutraal, gelet op het feit dat er ieder jaar veel meer aan belastingopbrengst binnenkomt dan geraamd en een dergelijk initiatief zal eerst bij de komende commissie BFO worden aangeboden. Wat 50PLUS verbaast is dat bij de risico's dit kabinet niet is vermeld. Als Delfland alles behoorlijk probeert te regelen is dit constant een storende factor. Ik zal er dit keer niet verder op ingaan, maar kijk maar eens naar de politieke beschouwingen in de Tweede Kamer, u moet dan wel geen hoge bloeddruk hebben. Ten slotte, 50PLUS constateert dat er afgeweken mag worden van het bestuursakkoord omdat hier sprake is van een overmachtssituatie. We kunnen derhalve akkoord gaan met deze begroting en vinden dat, verwijzing naar de aanvang van mijn betoog, het college heeft geworsteld en is bovengekomen, onze waardering hiervoor.

De heer Jansen: Ja dank u wel voorzitter. Ook vanuit het CDA complimenten voor deze begroting, complimenten aan het college en aan het ambtelijk apparaat. En zeker ook omdat deze begroting toch eigenlijk op een hele moeilijke manier tot stand is gekomen, omdat er allerlei indexcijfers en inflatie op het laatste moment toch behoorlijk af gingen wijken, naar wat eerder bedacht was, dus complimenten dat dat

toch allemaal is gelukt. We zien ook dat het ook is gelukt om deze begroting in te passen in de afspraken die we hebben gemaakt in het bestuursakkoord, met uitzondering dan inderdaad van die energiekosten, maar daarvan vinden wij het ook akkoord dat dat inderdaad gewoon een afwijking is die eenmalig is. De begroting wordt ook steeds beter, klare taal werd al eerder genoemd en we zijn ook blij dat deze begroting gewoon in het Nederlands is en niet in het Latijn. Als laatste wil ik u danken, voordat ik inhoudelijke vragen nog heb, voor het accuraat beantwoorden van alle schriftelijke vragen die we hebben gesteld. Energiekosten die zijn al eerder genoemd door andere partijen, wij danken u in ieder geval wel voor de onderbouwing van de 15 euro, het is voor ons erg belangrijk om dat goed te kunnen uitleggen aan inwoners en bedrijven en dat kunnen we hiermee ook goed. De schuldenstrategie, ook wat u daarover heeft opgeschreven dat ondersteunen wij van harte, ook om de schulden gewoon op termijn omlaag te brengen en daar te beginnen in volgend jaar. We vroegen ons wel af en dat is mijn eerste vraag, lopen we daarmee niet een extra risico? Want op het moment dat je dus in 2025 of 2026 opnieuw moet gaan lenen vanwege uitgaven, bijvoorbeeld voor De Groote Lucht, loop je dan niet de kans dat je met hogere rentelasten te maken hebt? Maar vooralsnog vinden wij het een prima initiatief om de schulden zo laag mogelijk te krijgen, ook al het komend jaar. De reservetariefdeмпing, daar heeft AWP, mijnheer Van Kasteren, heeft daar ook al inderdaad het een en ander over gezegd. Wij zien dat die uitgeput raken en dat we eigenlijk volgend jaar nauwelijks meer iets overhouden. Dat vinden we eigenlijk geen goede zaak en we vroegen ons daarom ook af of dit niet een vooruitlopen is, op dat we vanaf 2024 eigenlijk geen tarief demping meer kunnen krijgen. Dan nog een paar vragen over, wat actuele vragen die nu spelen. De rechter heeft de stikstofvrijstelling voor bouwactiviteiten geschrapt, daar is behoorlijk met paniek op gereageerd. Wij vroegen ons af, hoe wapent Delfland zich hiertegen? Wat zijn de consequenties voor Delfland voor het komend jaar? En betekent dat op onze begroting, of in ieder geval dat de kosten dus lager zullen zijn, of verwacht u daar geen effect in? Dan de verandering van de kosten naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rapport van de rekencommissie ten aanzien van baggeren. U gaat dat begin van het jaar, komt u daar met een voorstel, maar hoe neemt u dat mee? Ik neem aan in de burap, maar ik vroeg me toch even af hoe u daarmee om wil gaan. Een vraag heb ik nog over het besluit over de stikstof, of over de stimuleringsregeling voor de klimaatsubsidie. In uw beantwoording van onze vragen zij u dat die in Q3, 4 dat u daar een besluit over gaat nemen, maar eigenlijk kan dat niet want we hebben, ik neem aan dat die gewoon al in de begroting zit. Dus ik vroeg me af of we dat besluit, of die stimuleringsregeling, of we dat niet gewoon al nemen nu we deze begroting aannemen, want daar heeft u een budget voor gereserveerd neem ik aan. Als laatste de vraag over participatiebanen. We zien dat het extra kosten met zich meebrengt voor komend jaar, wij juichen dat ten eerste toe, maar we vroegen ons af, zijn we daarmee al op schema en doen we het goed? Dat zijn mijn inhoudelijke vragen, ik heb nog twee kleine nabranders. Eén dat is de tabel bijdrage voor de verbonden partijen, die zou u nog leveren maar ik heb 'mr nog niet gezien, dus hoe zit dat? En een laatste punt dat is ten aanzien van de heer Van Boxmeer, hij vroeg mij namelijk om een vraag te stellen, maar zijn betoog was zo helder dat ik geen vraag aan u heb. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. Ik geef het ...

De heer van Boxmeer: Een interruptie want dan kan iedereen meelachen, ik heb gekeken naar de commissie WKK en ik zag een kleine verspreking in de naam, dus ik stelde me opnieuw voor aan hem, gezegd dat dat niet plaats zou vinden, hoewel ik in de commissievergadering PFO door de heer Oostvogels Lont werd genoemd en dat gewoon heb geïncasseerd. Dank u wel.

De voorzitter: Ik zal het heel duidelijk, dank u wel mijnheer Van Boxmeer. En dan geef ik nu het woord aan de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja dank u voorzitter. En dank ook aan iedereen die aan deze begroting heeft bijgedragen, er zit veel werk in, de technische vragen, de tafeltjesavond en nu ook weer alle ambtenaren die tot ver na Sesamstraat nog aan het werk zijn. Ook wij zien in deze begroting de mooie stijgende lijn die doorgezet wordt, het is een leesbare begroting. Concreet bijvoorbeeld ook meer inzicht in de lange termijn, waar we om gevraagd hebben en die erin zit, dus dank daarvoor. Ja en dan toch wel een beetje misschien de olifant in de kamer, of het grote onderwerp, de 15 euro energieopslag. Helaas is het nodig, er werd al genoemd de dempingsreserves lopen hard leeg, dus daar kunnen we het niet meer uithalen. We zijn ook wel blij dat het niet-energiedeel, toch niet substantieel die zeven miljoen, binnen de begroting opgevangen is. Het blijft toch veel die 15 euro opslag, helemaal als je gaat berekenen dat er nu, een gemiddeld huishouden is meer dan een vervuilingseenheid, die gaan toch naar die 45 euro. En zoals eerder gememoreerd, we zijn vorig jaar 10 gezakt, dus eigenlijk stijgen we maar 5, maar toch, het doet pijn. Gelukkig is het een tijdelijke maatregel, het is echt alleen voor 23 en we zijn ook blij dat dat gewoon lekker hard in de begroting staat. We zijn ook blij dat we niet weglopen van deze gemaakte kosten en daar gewoon transparant op zijn. Als fractie verwachten we wel daar ook gewoon duidelijke communicatie richting de inwoners over, dus waar het vandaan komt dat het tijdelijk is en dat het echt door de energie komt. We hebben alle vertrouwen dat het RBG eventuele problemen die ontstaan gewoon goed oppakt, zoals we ze kennen. Voorzitter dan ga ik zo een technische vraag stellen als u mij toestaat, want beleid maken dat is een cyclus. Dat bestaat uit het beleid schrijven, maken, het uitvoeren en het evalueren. En ik heb een vraag aan het college, de eerste vraag is, bent u het met de VVD-fractie eens dat deze beleidscyclus de kern is van een goede overheid zijn, goed beleid voeren. En dan een tikkeltje technische vraag is, hoe vaak komt het woord evaluatie, evalueren, voor in de begroting? Mocht het college met de VVD eens zijn dat bij deze beleidscyclus heel belangrijk is, dan zijn wij heel benieuwd, horen wij graag hoe het college daar in 23 aandacht aan gaat geven, aan het versterken van deze beleidscyclus en dan natuurlijk wat wij als VV daarvan gaan zien. We kijken uit naar volgend jaar, naar het bestrijden van de rivierkreeften, het uitvoeren van de visie recreatief medegebruik, het slimmer baggeren, het samenwerken en het verder brengen van de digitalisering, daar kijken we naar uit en dat gaan we kritisch volgen. Voorzitter, ik rond af. Als laatste wil ik aansluiten bij het beeld dat toch bij iedereen bijna wel doorklinkt, is dat er veel op ons waterschap afkomt en dat er heel veel verandert in de wereld, je durft bijna de risicoparagraaf niet te lezen. Maar mijn fractie heeft er vertrouwen in dat we met deze begroting daar zo klaar voor zijn als we maar kunnen zijn, dus dank.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oostvogels. Dan kom ik nu ten slotte bij mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter dank u wel. Voordat ik begin met wat ik heb voorbereid zou ik me graag willen aansluiten bij een aantal vragen die mijn collega's hebben gesteld is. Allereerst bij de opmerkingen van Water Natuurlijk over de daling van het budget voor klimaatadaptatie, of daar wel voldoende aandacht voor is. En ook bij de vragen over de woningbouwopgaven en hoe we nou zorgen dat water en bodem meer sturend gebruikt kunnen worden, dat is ook in de rondvraag dinsdagavond even aan de orde gekomen. Daarnaast zou ik me willen aansluiten bij de ChristenUnie als het gaat over dat we die 15 euro, of in ieder geval het principe van de energieopslag wat duidelijker in het besluit zouden willen terugzien van de begroting. Ik zou me ook willen aansluiten bij de woorden van de ChristenUnie over de waardering voor de inspanning in de Blue Deal, om ook onze internationale solidariteit te tonen en onze kennis te benutten om ook elders in de wereld te zorgen dat mensen rondom water daarmee aan de slag kunnen. Ik zou me ook willen aansluiten bij de opmerking van Ongebouwd over het maaibeleid en dat we ook daarmee rekening kunnen houden dat als we dat anders doen dat dan ook dat goed kan zijn voor de biodiversiteit. Ik zou willen aansluiten bij de opmerking van Bedrijven over dat bij de KPI's er wel een aantal heel constante streefwaarden zijn en dan bij één in het bijzonder en dat gaat over de indicator voor keringen die op orde zijn, die heel lang

op 87 procent blijft staan. Dat is ook in de tafeltjesavond aan de orde geweest en ik ben benieuwd of het college naar aanleiding van die tafeltjesavond misschien een voorstel heeft om die KPI's aan te passen in de komende begroting. En dan zou ik me willen aansluiten bij de opmerking van het CDA over de klimaatsubsidie. Voor zover de inbreng van mijn collega's waar ik mee in kan stemmen. Dan heb ik zelf nog een aantal opmerkingen die ik zou willen maken namens de Partij van de Arbeid. Allereerst gaat dat natuurlijk over die energielasten die stijgen en waardoor we ook genoodzaakt zijn om, in tegenspraak met de afspraken die we eerder hebben gemaakt, een energieheffing te gaan vragen aan alle inwoners in ons werkgebied. Dat doet pijn maar dat is niet anders, we hebben nu eenmaal te maken met gestegen kosten en die moeten we ook doorberekenen. Dan is wel de vraag, wat doe je nou met de mensen die het niet kunnen betalen? Daar hebben we het ook in de commissie BFO dinsdagochtend uitgebreid over gehad en daar zullen we ook nog met een amendement komen richting de VV. Onze technische vraag van de tafeltjesavond staat nog open, hoe het nou zit met het aantal aanvragers van kwijtschelding ten opzichte van het aantal mensen wat daar recht op zou moeten hebben. En het algehele gevoel als je nu kijkt naar de lasten en hoe dat uitwerkt voor iedereen, wat ook terug te zien is op pagina 32, ja dat voelt dan toch wel naar. Want dan zie je dat juist de gezinnen in een huurhuis het meeste meer gaan betalen het komend jaar. En volgens mij is dat niet de groep waar je juist de meeste kostenstijging zou willen laten landen. We begrijpen dat het ook samenhangt met de wijze waarop we de lasten moeten berekenen en de systematiek die daarin zit, maar het geeft wel aan dat we ook maar in beperkte mate eigenlijk aan de knoppen kunnen draaien, welke tarieven we nou precies aan wie vragen en dat voelt toch wat onbevredigend en ook onrechtvaardig eigenlijk. Terug nog even naar die energielasten, die zit voor een heel groot deel in de kosten binnen de PPS. En we hebben in eerdere vergaderingen ook gevraagd, hoe zit dat nou met het gesprek wat we voeren met de PPS, hebben we enig zicht of dat de kosten die zij maken, de stijgende kosten, ook in lijn zijn met de indexatie die er is en dus ook de prijs die wij daarvoor betalen. Maar belangrijker eigenlijk nog, zijn we nou ook in gesprek over hoe we dat energiegebruik zouden kunnen terugdringen en zijn er ook investeringen die we naar voren zouden kunnen halen om het energiegebruik binnen de PPS en ook bij onze eigen zuiveringen wellicht, eerder kunnen doen, zodat ook die kosten in de toekomst zullen dalen omdat ook ons energiegebruik daalt. We hebben goede ambities als het gaat over energieneutraal zijn in de toekomst, maar wat we dus nu hebben geleerd in deze periode, is dat energieneutraal zijn iets heel anders is dan energiekostenneutraal. En wij vragen ons af aan het college, of wij vragen ons niet af, onze vraag aan het college is, is om ook eens te kijken binnen de opgave die er ligt iets over energieneutraliteit, hoe dat nou ook doorwerkt op onze tarieven en of het nou uitmaakt of wij dus zaken in eigen beheer hebben, certificaten kopen, maar of we dus ook binnen dat energie, streven naar energieneutraliteit, ook kunnen zorgen dat onze energiekosten dat we die beter zelf in de hand krijgen in de toekomst. En het makkelijkst is dat natuurlijk door te zorgen dat we minder energie gebruiken, want wat we niet gebruiken hoeven we niet op te wekken en hoeven we ook niet in te kopen. Voorzitter, als je kijkt naar deze begroting en naar wat er op ons afkomt, hebben wij een groot zorgpunt als het gaat over de waterkwaliteit. En vragen wij ons ook af of we met deze begroting nu voldoende middelen inzetten om een kans te maken om de doelen uit de kaderrichtlijn water te halen. En eigenlijk is het dus een vraag aan onszelf, zitten in deze begroting nou voldoende middelen om de juiste stappen te zetten het komend jaar om de waterkwaliteit op orde te krijgen? Dat is voor onze fractie een zorgpunt. Een ander zorgpunt wat ik zou willen benoemen is van iets recreatieve aard, dat gaat namelijk over de zwemlocaties. We zien dat er in de zomer op veel van onze aangewezen zwemlocaties niet gezwommen kan worden. Dat is natuurlijk hartstikke jammer, juist als het mooi weer is en mensen graag een duik willen nemen, zien we dat de waterkwaliteit niet op orde is. We proberen daar wat aan te doen, dat levert nog onvoldoende op en daarom is de vraag van onze fractie of we niet ook in gesprek moeten gaan met de provincie en met de gemeenten in ons werkgebied en de vraag moeten stellen of we nog wel voldoende en de juiste aangewezen zwemlocaties hebben in ons werkgebied,

als we zien dat je op zoveel plekken in de praktijk helemaal niet kan zwemmen als het mooi weer is. Voorzitter voor zover mijn eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Zandstra. Dan stel ik voor dat ik even de voorzittershamer nu geef aan de heer Ouwendijk.

De voorzitter: Ja dank u wel. Dat betekent dat de dijkgraaf als portefeuillehouder nu de eerste termijn beantwoording gaat doen. Ga uw gang.

De heer Daverveldt: Dank u wel. Er zijn een paar vragen gesteld die betrekking hebben op mijn portefeuille, ik wil beginnen met de vraag die gesteld is dacht ik door mevrouw Jenniskens over de Omgevingswet. Op zich vinden we het natuurlijk, betreuren we het dat de Omgevingswet eigenlijk niet ingaat per 1 januari aanstaande, want wij op zich als Delfland zijn er klaar voor. Ik denk zowel technisch als ook zeg maar al het werk wat u zelf gedaan heeft met alle verordeningen, de waterschapsverordening is vastgesteld. Het is nu natuurlijk even afwachten wat er zo dadelijk in de Eerste Kamer besloten wordt qua uitstel. Je hoort vaak rondgaan zes maanden, ik hoop dat het inderdaad niet tot een verder uitstel leidt. Als het alleen maar zes maanden zou zijn dan denk ik dat we toch maar geduld moeten betrachten. Als het langer zou zijn dan ben ik het wel eens met u dat we dan toch heel serieus moeten kijken om een aantal verbeteringen die wij in de waterschapsverordening hebben opgenomen, waar zeg maar de waterschapsverordening niet beleidsneutraal of -arm was, dat we dan bij u terugkomen om een aanpassing van de Keur te doen, maar vooralsnog ga ik ervan uit, hoop ik eigenlijk dat het dan wel 1 juli wordt. Dan ga ik door naar een vraag van de heer Hofman over de, hij noemt het de dijkwachters, ik noem het het dijkleger en de schouwmeesters, ik hecht er toch aan om duidelijk te maken dat wij afscheid genomen hebben van de schouwmeesters, wat ik dan maar noem, in oude stijl. We hebben wel tegen de schouwmeesters gezegd dat diegenen die onder de nieuwe manier van schouwen, daar nog steeds een bijdrage aan willen geven, dat ze meer dan welkom zijn om dat te doen, maar schouwmeesters oude stijl proces dat is niet meer. En verder is het inderdaad zo dat wij druk bezig zijn om zeg maar dat dijkleger verder vorm te geven en zeg maar de kosten daarvoor die zitten gewoon in de begroting. Er werd ook een vraag gesteld over, u stelde ook een vraag over de loonkosten. Het mag duidelijk zijn, je moet aannamen maken in de begroting en hier zit natuurlijk best een onzekerheid op. U heeft natuurlijk gezien dat ten opzichte van de kadernota dat we de salarisstijging hebben aangepast van 2,5 naar 4 procent. Dat is op dit moment gewoon onze beste inschatting en we zullen straks zien uit de cao-onderhandelingen wat het echte resultaat is. Daar zullen we u van in kennis stellen en dan komen we wel terug in de burap met zo nodig een aanpassing. Even kijken, bedrijfgebouwd, de heer Verhage, u heeft de vraag gesteld over de personele bezetting. De krapte op de arbeidsmarkt dat is gewoon een nationaal, of misschien is dat wel een breder fenomeen, dat merken wij ook. Toch ben ik blij te kunnen zeggen dat ondanks het feit dat het ons extra inspanningen kost dat wij nog steeds heel goed in staat zijn om kwalitatief heel goede mensen aan te trekken. En wellicht speelt daar ook bij een rol dat wij gewoon gezien worden als een hele aantrekkelijke werkgever om voor te werken. Dan heeft u ook een paar vragen gesteld over informatiebeveiliging. Heeft het lijnmanagement zijn rol opgepakt? Daar kan ik heel kort op antwoorden, ja wij slagen er steeds beter in om zeg maar de informatiebeveiliging ook goed te borgen en de link te leggen met de primaire processen. De afhankelijkheid van externen dat beschouw ik echt als een technische vraag, heb ik niet paraat, maar als u het wilt kunnen we u daar separaat over informeren. Het bewustzijn daar kan ik ook wel positief op antwoorden dat we zien dat het bewustzijn inderdaad verbetert en dat gaat niet vanzelf, maar een van de dingen die wij doen dat is een e-learning van Arda, heel uitgebreid, ik zou zelfs kunnen zeggen, ik raad hem ook aan voor VV-leden, want niet alleen als VV-lid, maar ook gewoon als particulier kunt u uw voordeel er mee doen. Daar zijn wij heel blij mee. Ik realiseer me dat in het laatste BFO we niet, voor het eerst in denk ik anderhalf jaar,

expliciet hebben stilgestaan bij informatiebeveiliging, maar ik verwacht dat in de commissie in januari voor de laatste VV zullen we er wel op terugkomen, omdat ik dan hoop dat we ook zeg maar de externe validatie hebben. Maar er wordt in ieder geval continu keihard aan gewerkt om verdere stappen te zetten om die informatiebeveiliging verder te verbeteren. En dat heeft u ook gezien in de begroting dat we daar middelen voor beschikbaar hebben gesteld. Dan moet ik even checken en dan denk ik dat ik daarmee de vragen die op mijn portefeuille betrekking hadden beantwoord heb. Dus met uw welnemen neem ik de voorzittershamer weer over.

De voorzitter: Even kijken dan stel ik voor dat we gewoon en dan begin ik aan mijn linkerkant, mevrouw Koop, wilt u beginnen met te reageren op de vragen die betrekking hebben op uw portefeuille?

Mevrouw Koop: Ja dat wil ik graag voorzitter, dank u wel. Ik wil even een technisch misverstand uit de wereld helpen en er zijn een paar vragen gesteld over het dalende budget voor klimaatadaptatie. Dat is niet zo, hij staat in de begroting in de stijgende lijn dus hij daalt niet en daar ben ik ook blij mee. En ik ben ook blij met uw vragen over klimaatadaptatie, want het element bewustwording, niet alleen hier in dit huis, maar ook vooral in de buitenwereld wordt alleen maar versterkt door daar voortdurend de aandacht aan te geven. Hoe gaan we dat nou verder inrichten? Wij gaan als college daar eind dit jaar nog over buigen hoe we dat inhoudelijk en wat meer gedetailleerd in zullen vullen. De herziening van de stimuleringsregeling die gaan we ook verder, na de vaststelling van de strategie wateroverlast, verder invullen. Wat we wel zullen doen is vooral kijken van, hoe kunnen we meer impact maken met klimaatadaptatie en het investeren van de middelen. Dus dat betekent dat we vooral zullen kijken naar samenwerkingsprojecten, naar grotere projecten. Ik heb toevallig afgelopen week een gesprek gehad met een woningcorporatie, ik heb regelmatig gesprekken met woningcorporaties en die willen ook echt hiermee aan de slag. Niet alleen vanwege de klimaatadaptatie aanpak, maar ook vanwege de leefbaarheid, hittestress enzovoort en ook de sociale ecologie die dat met zich meebrengt. En overigens was dat geen charmebezoek. Verder voorzitter staan we ook open voor investeringen in nieuwe ideeën, daar hebben we ook nog een aparte programmalijn voor dat gaan we ook verder, eind van het jaar gaan we dat nader invullen. Maar dat betekent dus ook dat we het niet helemaal met een schaarje zullen knippen van, wat voor grotere vernieuwende initiatieven komen hier naartoe, om juist te investeren in die klimaatadaptatie. Daarnaast voorzitter zijn er ook nog een aantal vragen gesteld over, hoe zit dat nou met die woningbouwopgave hier in Zuid-Holland? Ik ben ook erg blij met die vraag want wij maken ons daar toch ook zorgen over. We hebben hier in huis nu een iemand daarvoor vrijgesteld, om toch deze sneltrein ook goed te kunnen blijven volgen, we moeten echt af en toe alle zeilen bijzetten. En we zijn daar als Zuid-Hollandse waterschappen ook nou bij aangesloten, althans we doen ons best. Dat heeft er in ieder geval toe geleid dat de provincie Zuid-Holland in de voorlopige intentieverklaring met de minister heeft gezegd, wij gaan alleen akkoord onder voorwaarde dat ook echt water en bodem sturend is. Vanwege meerdere redenen die ook de algemene democratie raken, dus niet alleen klimaatadaptatie, maar ook de elementen zoals ik die zojuist noemde. Dat betekent ook dat wij als waterschappen natuurlijk als je zegt, water en bodem sturend, dan moet je inderdaad ook als waterschappen ook je rol en je positie en je instrumentarium, moet je goed tegen het licht houden en ook bevechten. Collega Daverveldt en ik, wij zitten daar dan ook regelmatig voor aan tafel, maar wij voorzien wel dat de instrumenten die we nu hebben, dus goed in gesprek gaan dat kan nu in deze fase helpen, de watersleutel en de watertoets zijn goede instrumenten, alleen die zijn puur adviserend uiteindelijk aan het eind van de dag. Dus we moeten blijven overtuigen, maar het zou ook bijzonder helpen als we met elkaar zorgen dat we een stevig instrumentarium krijgen en ook binnen de Unie van Waterschappen zijn we daarover in gesprek. We zijn in ieder geval nu ook gevraagd door de provincie, min of meer officieel officieus, of we aan boord willen komen. Ik persoonlijk vind dat we eigenlijk als je zegt, water en bodem is sturend dat je niet alleen aan boord moet zijn, maar ook in de stuurhut een plek moet hebben. Dus we zijn

hard bezig om die positie ook te verwerven en ook met dank hier in huis aan mevrouw Süß die daar ook hard aan werkt. Dat betekent dus ook dat als we straks een overeenkomst, als er een overeenkomst voorligt dat daar duidelijk ook water en bodem sturend helder in moet staan, maar ook dat het instrumentarium voldoende moet zijn en ook onze bevoegdheid voldoende moet zijn, of de provincie of het Rijk moeten die zelf in handen nemen. En er ligt ook een gezamenlijke taak en de heer Hofman die refereerde daar ook al aan, ook voor de gemeente zal daar zeker een opdracht liggen, want het gaat niet alleen om aantallen, maar het gaat juist om die kwaliteit om de fouten die decennia geleden gemaakt zijn, om de herhaling daarvan te voorkomen. Dat betekent dus ook dat wij vooral ook kijken naar de combinatie van de strategie wateroverlast naar kwetsbare gebieden, dat zal ook volgend jaar meer nadruk krijgen. We hebben vanmorgen bij het Deltacongres hebben we ook de metafoor meegekregen en ik begrijp van de heer Hofman ook dat dat soms wel eens kan helpen, hebben we de metafoor meegekregen van het kindje in het mandje bij grote wateroverlast en overstromingen en rampen in het verleden, ook bij de Elisabethvloed. Als je kunstwerken ziet, zie je daar het kindje in het mandje om juist die kwetsbaarheid van het gebied aan te geven. En waarschijnlijk zal bij de heer Hofman een andere associatie ook opduiken. Er zijn ook een aantal vragen gesteld over, staat dat nou wel of niet in de begroting. Baggeren bijvoorbeeld staat nog niet expliciet in een begroting. Ik neig nu een beetje om in te gaan op schriftelijke vragen, of op technische vragen. De heer Verhage die vroeg, hoe zit dat nou met die stijging? Is een beetje een technische vraag, maar in de burap hebben wij ook al uitgelegd dat het ook gaat om enerzijds het overhevelen van posten naar het komend jaar, dus zaken die wellicht nog in de aanbestedingsfase liggen of wat verder zijn, maar nog moeten worden uitgevoerd. Het heeft ook te maken met stijging van kosten, het heeft ook te maken met assetmanagement, dus het is een combinatie van factoren. En verder, volgens mij heb ik nu de vragen beantwoord, ik kijk nog even. Mevrouw Zandstra die vroeg ook nog, volgens mij heb ik wel alle vragen in deze fase beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koop. Ik dacht dat u nog met een andere uitspraak zou komen van het Deltacongres, zoiets van kom van je kont af of zo.

Mevrouw Koop: Voorzitter dat doen wij toch steeds. Mensen hebben het wel eens over het pluche, maar het is eigenlijk meer het rubber van je laarzen.

De heer Egas: Dank u wel voorzitter. Er zijn met name wat vragen gesteld over de hoge energieprijzen, maar we begonnen met 2035 klimaatneutraal door de Unie van Waterschappen, maar gelukkig is dat een streven wat ze hebben en we hebben een belofte om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Maar wij vinden zelf dat we gewoon en dat hebben we ook gisteren aangegeven bij de CO₂- prestatieladder, klimaatstappen die we zetten dat we dat zo snel mogelijk moeten doen, dus wij streven er wel naar om dat al die stappen te zetten die daarvoor nodig zijn. Maar het is wel goed om te realiseren dat het een streven is van de Unie, dus dat is wat minder sterk dan de 2050 die oorspronkelijk was afgegeven. De duurzaamheid, we staan niet in de lijst van top 25, we waren een van de, of we waren het eerste waterschap wat in die lijst voorkwam en er is eigenlijk een hele simpele reden dat we er dit jaar niet instaan, we hebben niet genoeg aanbestedingen gedaan, dus ja als we er gewoon meer gaan doen komen we weer in die lijst terug, want we besteden wel aan. Ik denk, ik weet niet of het daarin zit, maar als we dan kijken naar de hoge energieprijzen, dat is natuurlijk wat bij een aantal fracties duidelijk naar voren kwam en wat doen we daaraan? Ja het begint natuurlijk bij besparen. We hebben daar gisteren een presentatie over gezien welke stappen we allemaal aan het zetten zijn en wat we doen om energie te besparen. En dan ziet u dat dat heel hard doorloopt. Dat loopt bij ons door op de zuiveringen, maar zeker in de twee PPS-zuiveringen, dus de Houtrust en de Harnaschpolder, daar zitten gewoon grote stappen die we al gezet hebben op Houtrust, maar zeker op Harnaschpolder nog gaan zetten. Maar ook daar hebben

we gewoon tijd voor nodig om dat te kunnen realiseren. De vertraging op De Groote Lucht, dat is een bewuste keuze om het naar 2030 te trekken, maar we weten wat er nu allemaal op ons af gaat komen van de nieuwe Europese richtlijn Stedelijk Afvalwater en dat is heel veel wat er op ons af gaat komen. En dat heeft op al onze zuiveringenbetrekking, heeft op onze zuivering, maar heeft op alle zuiveringen in Nederland heel veel betrekking. Dus we zullen daar aan de bak moeten om daar wat te gaan doen. We zijn met Delfluent Services en Delfluent in gesprek om ook te kijken van hoe we daar die maatregelen die we willen nemen om minder energie te verbruiken, versneld door kunnen voeren. Ook de vraag van energieneutraliteit of energiekosten neutraal, alles wat we zelf opwekken, zoals we doen bijvoorbeeld met de zonnepanelen die we op Houtrust of op Harnaschpolder aan het neerleggen zijn, die gaan we echt zelf gebruiken. Dus dan is het in één keer dat stukje neutraliteit is ook kostenneutraal; die gaan we leveren gewoon tegen marktconforme waarde. En we hebben natuurlijk heel veel stappen gezet met de productie van groengas, wat goed is voor het klimaat, maar helaas kost dat wel meer energie om het op te wekken. Ik denk dat ik daarmee de vragen beantwoord hebt mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. Dan geef ik nu het woord aan de heer Vissers.

De heer Vissers: Ik zie nog een interruptie.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, dank voor de antwoorden over de energielasten en ook goed om te horen dat we in gesprek zijn ook met Delfluent om te kijken hoe je de energieopwekking, of meer energie kunt besparen. Hebben we nu ook zicht op de kostenstijging die zij meemaken, of die in lijn is met de indicator en of zij langer lopende contracten hadden?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Ja wij weten dat zij geen langer lopende contracten hadden. Zij doen dat anders dan dat wij dat gedaan hebben, wij hebben dat wel voor onze zuiveringen, meerjarige contracten afgesloten. Dat doet Delfluent Services niet. En daar over die vraag van u, daar zijn we dus echt over in gesprek, maar dat is niet alleen dat we naar dit jaar moeten kijken, maar ook naar de voorgaande jaren natuurlijk. Want het contract is bijna twintig jaar oud en toen hebben we die indexen met elkaar afgesproken, dus die gesprekken zijn gaande.

De voorzitter: Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, de hoogheemraad zei, energie die we zelf opwekken en ook zelf gaan gebruiken dat is natuurlijk heel goed ook voor de kosten die spelen rondom energie. Denkt u dat het nog zin kan hebben om daar meer op te sturen en dus ook meer te kijken of de energie, die we bijvoorbeeld wel op ons terrein hebben maar die niet zelf bij ons rendement oplevert of op een andere manier, dat we dat nog anders kunnen inrichten, of onze ambities voor de toekomst moeten veranderen als we ook de kosten van die energie meer in beschouwing nemen dan we tot nu toe hebben gedaan in de discussie rondom energieneutraliteit?

De voorzitter: De heer Egas.

De heer Egas: Dat vind ik een lastige vraag want met name heeft dat betrekking op de windmolens die we op onze terreinen hebben staan. Daar is ooit voor gekozen om dat ook met name met de participatie van de omgeving te doen. We hebben toen ook wel eens aangegeven, we willen nog graag in andere windmolens

investeren en dan blijkt dat er zoveel bereidwilligheid bij de burgers is dat ze eigenlijk de participatie van de overheidsinstellingen niet nodig hebben. Dus dat is nogal lastig om dat invulling te geven.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. Dan geef ik nu het woord aan de heer Vissers.

De heer Vissers: Dank u voorzitter. Laat ik beginnen met de passage over het NPLG, misschien is het niet iedereen opgevallen, het was er inderdaad eentje die er nogal pregnant in stond. Onze huidige personele capaciteit is op dit moment onvoldoende om alle ontwikkelingen te volgen en de kansen te benutten die het NPLG voor de doelen van Delfland biedt. Die is inmiddels geschrapt naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn. Dat zit in het document technische vragen, of dit nou een technische vraag is, is dan weer de vraag en andersom geldt dat, maar daar kom ik dadelijk bij mevrouw Dijkshoorn op terug, in hoeverre de zevende nitraatrichtlijn een politieke vraag is, of ook echt wel een technische kwestie, maar daar kom ik dadelijk op terug. Maar wat hier staat ...

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens?

Mevrouw Jenniskens: Interruptie want ik bracht dat in van Water Natuurlijk, er staat wel heel erg hard dat Delfland niet de capaciteit heeft om mee te doen aan alle zeg maar crisissen die we hebben en het schrappen van deze alinea, weet ik niet of dat de oplossingsrichting is waar wij om gevraagd hebben.

De voorzitter: Ik denk dat de heer Vissers een toelichting nog wil geven.

De heer Vissers: Dat denk ik ook en dat geldt door alle portefeuilles heen. Het is natuurlijk volstrekt helder dat waar het NPLG en ik hoorde het pleidooi van de heer Hofman, we moeten verbinding zoeken. Ik denk dat wij allen achter de tafel constant op allerlei tafels zitten en aan allerlei tafels zitten om juist te kijken hoe we die kansen kunnen benutten. Hoe deze zin erdoorheen geglipt is, het was een grote uitdaging maar het is natuurlijk en dan moet je keuzes maken, van belang dat we alle kansen die er zijn voor klimaat en waterkwaliteit en natuur dat we die ook benutten. En dat we ook zorgen dat we op de juiste manier aanhaken voor de doelen die wij hier gebiedsgericht hebben. Dus we zijn als college constant in gesprek met gebiedspartners en de provincie om ook de kans voor het NPLG echt te benutten en daar is ook personele capaciteit voor ingezet. En natuurlijk vergt dat, zoals dat altijd is, keuzes in waar je op inzet, maar u kunt er verzekerd van zijn dat we deze niet uit onze handen laten glijpen, dat zou namelijk erg onverstandig zijn. In dit geval gaan een aantal inspanningskosten echt voor de baten uit. We moeten gewoon zorgen dat gebiedsgerichte processen op een goede manier bij de provincie landen. Dan zeg ik nu we het toch over de NPLG hebben nog iets over de timing van het Rijk. Ik zou bijna zeggen, met de heer Fekkes, inderdaad er zijn soms risico's in processen van andere overheden. Op dit moment hebben de provincies de opdracht gekregen om op 1 juli een eerste bod in het kader van het NPLG te doen, terwijl de kaders daarvoor nog niet helemaal helder zijn en we allemaal weten dat de provincie, net als wij, alle provincies net als wij ook dit voorjaar een collegewisseling tegemoet gaan. Dus het is sowieso een proces waar én onduidelijkheid is, maar ook wel een heleboel belangen inzitten. Wij doen er alles aan als college, als volledig college, om te zorgen dat we daar geen enkele boot missen. Dan is er het nodige gezegd over de KRW. Bijvoorbeeld de heer Hofman zei, het is beter om te zeggen dat het niet haalbaar is dan in te blijven zetten op dat we het wel gaan halen. Vooralsnog gaan we ervan uit dat we het gaan halen en hoever we op weg zijn, daarvoor is een tussenevaluatie in het jaar 2024. En dan kom ik gelijk ook bij de vraag van mevrouw Zandstra, hebben we daar nu voldoende middelen voor beschikbaar? Bij het vaststellen van het KRW-programma zijn we ervan uitgegaan dat de middelen die nu beschikbaar zijn, de maatregelen die nodig zijn zouden moeten kunnen financieren, maar er is ook opgenomen dat we dat per jaar en eigenlijk twee keer per jaar, zouden kunnen updaten als blijkt dat we

onderweg naar 2027 daar een tandje bij moeten zetten. Dat hebben we ook geconstateerd en dat is het dipje wat u ook bij waterkwaliteit ziet, dat een aantal maatregelen meer voorbereiding vergen en dat we dus de stijging aan uitgaven op het gebied van waterkwaliteit iets in de tijd vooruitgeschoven hebben. Maar ook voor waterkwaliteit geldt en ook voor biodiversiteit dat onze inspanningen daarop toenemen de komende jaren. En als het gaat om investeringen die aangestipt zijn, dat is conform eerder verstrekt krediet. Dus het is niet zo dat nu ineens in die investeringen een verdubbeling zit die niet voorzien was. Dan kom ik inderdaad bij de kennelijk politiek geachte vraag van mevrouw Dijkshoorn. Op dit moment wordt op landelijk niveau wordt de richtlijn uitgewerkt. Wat de exacte consequenties voor Delfland zijn en daarmee voor de partners in het gebied. Daar houden we nauw de vinger aan de pols. En ja de strikte vraag en misschien is hij dan politiek, zijn we al helemaal klaar daarvoor? Nee want er is ook daarop nog veel onduidelijk en we zullen met de gebiedspartners daar even goed aan de slag moeten. Ik wil daar wel bij gezegd hebben dat als het strikt om deze doelstellingen gaat, we nog gelukkig geen stagnerende waterkwaliteit zien en dat we nog steeds stapjes de goede kant opgaan. En dat we die ook per polder, want daar ging ook een deel van de vragen over, echt goed zullen blijven monitoren. Maar er wordt bijvoorbeeld ook samen met alle programma's die we samen met Midden-Delfland en de gebiedspartners hebben, ook stappen ingezet. Maar we zijn daar nog niet klaar mee en we zullen daar uiteraard goed bij aangehaakt blijven, om te kijken of de consequenties op een goede manier kunnen landen. Dan, ja sorry dat ik er wat kriskras doorheen ga, maar er waren wat vragen van diverse sprekers over de KRW, ik denk dat ik die wel nu beantwoord heb. En dan om hem niet als piece de resistance te bewaren, dan toch maar weer even de wildopvang. Ik weerspreek toch de suggestie dat mijn voorganger de toezegging niet uitgevoerd zou hebben. Er is een motie ingediend die is aangehouden en de toezegging die portefeuillehouder Belt gedaan heeft is om in gesprek te gaan, zowel met wildopvang als met andere partners, om te kijken welke bijdrage we zouden kunnen leveren. Dat heeft inhoudelijk heeft dat iets opgeleverd, waarin meegedacht is in onze ecologische werkprotocollen. Het heeft ook tot afspraken geleid op enig financieel niveau en daar is terugkoppeling over gedaan in de commissie Waterkwaliteit Waterkwantiteit. En we hebben inderdaad ook recent zelf moeten constateren dat de wildopvang de sluiting heeft aangekondigd en daarvan heb ik ook afgelopen dinsdag gezegd, dat is een stuk gecompliceerder dan dat dat met geld op te lossen is. Er zijn ook andere overheden die daarnaar gekeken hebben, gelukkig is het niet zo, het heet de wildopvang Zuid-Holland, maar dat het de enige wildopvang in Zuid-Holland is. Er is opvang in Den Haag, Rotterdam, Zoetermeer en Gouda. Maar het betekent inderdaad wel dat het netwerk aan opvang hierdoor slapper is geworden. Nogmaals, als het uitsluitend met geld opgelost zou worden dan zouden de overheden gezamenlijk kunnen kijken of daar een mouw aan te passen zou zijn. Ik denk dat het niet zo gepast is, hoewel het openbare informatie is, om hier uit den treure te behandelen waarom de wildopvang tot de conclusie gekomen is dat ze per 1 januari stoppen en inmiddels op dit moment ook geen dieren meer opvangen. Maar het is echt te simpel voorondersteld dat deze problematiek met geld alleen opgelost zou kunnen worden. De heer Simon maakte ook nog een opmerking over de droogte, die wordt uiteraard, iedere crisis leer je er weer van, wordt goed geëvalueerd. En in het Deltaprogramma zoetwater kijken we ook en u verwees zelf al naar een informatieve VV, zowel het watertekort als het waterteveel is een grote opgave waar we steeds onze kennis en inzet op blijven ontwikkelen. De heer Hofman had het over de Blue Deal. Er zijn een aantal landen waarin wij aan de Blue Deal meedoen. Ik kan zowel hem als de heer Oostvogels geruststellen, daar gaat geen financiële claim uit voortvloeien. Ik denk dat het goed is dat ik u binnenkort informeer over de resultaten die daar geboekt worden. Het gaat met name om kennis delen, kennis brengen, maar ook voor een deel kennis halen. Het is voor onze medewerkers die daaraan meedoen is het ook een buitengewoon leerzame activiteit. En veel van de financiering die komt uit andere bronnen vandaan, maar uiteraard de uren die wij beschikbaar stellen dat zijn de uren die op onze begroting drukken, maar dat past binnen de begroting zoals die hier aan u voorligt. En ik onderschrijf van harte dat onze verantwoordelijkheid verder gaat dan de grenzen van Delfland en de grenzen van Nederland. Even zien, ik meen dat ik daarmee ... Ja de zwemlocaties, nou dan is dat het

piece de resistance. Ja u krijgt binnenkort een evaluatie ook van het afgelopen seizoen, maar dan toch weer even terug naar de extreme situatie waar we in gezeten hebben. Sinds ze in Europa zijn gaan registreren hoeveel water er valt, is het nog nooit zo weinig geweest en dat heeft ertoe geleid dat, ten opzichte van eerdere jaren, echte negatieve adviezen veel langer plaatsgevonden hebben. En dat we dus eigenlijk ook de KPI's die we daarvoor in 2022 hadden dat we die niet halen. Daarmee moet niet gezegd zijn dat ineens alle maatregelen die toen genomen zijn in iets minder extreme zomers, ook nutteloos gebleken zijn. We hanteren uiteraard het afwegingskader dat door de VV is vastgesteld om samen met de gemeente te kijken welke maatregelen en welke stappen nodig zijn. En we houden de vinger aan de pols en daarbij gebruiken we zo'n evaluatie uiteraard ook goed. U krijgt nog in deze periode, eerste kwartaal, laatste vergadering van de commissie WKK kunnen we dan met elkaar eventueel nieuwe conclusies trekken of prioriteiten stellen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Vissers. En dan komen we ten slotte bij de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter, alhoewel ik wel het idee heb dat moet u waarschijnlijk even nakijken dat ik niet de hekkensluis ben van deze ronde, maar dat gaan we vanzelf wel even merken. Mevrouw Jenniskens die had de vraag met betrekking tot biodiversiteit en waterkeringen. Standaard is dat wij doen wat we kunnen op het gebied van kruidenrijk inzaaien en dat is dus geen speciaal beleid, dat is gewoon standaardbeleid van Delfland. Dus dat is al eerder door, volgens mij was dat nog door collega Belt, is dat hier medegedeeld. Mijnheer Van Kasteren had een aantal technische vragen over de zuiveringsheffing en over het watersysteem, maar onder andere ook de opmerking van, je zou eigenlijk een hoger tarief neer moeten leggen om te zorgen dat je wat extra's kan sparen. Dat is een afweging, het college heeft daar een andere afweging en een ander voorstel voor neergelegd, dus dat wordt vanaf deze kant van de tafel geen oproep om dat te gaan doen. En met betrekking tot de financieringsparagraaf, wij hebben inderdaad ...

De voorzitter: De heer Fekkes heeft een interruptie.

De heer Fekkes: Ik dacht juist dat het wettelijk verboden was om een hoger tarief te gaan vragen om te gaan sparen.

De heer Ouwendijk: Nee dat is niet wettelijk verboden, daar zijn mogelijkheden toe om voor toekomstige uitgaven te reserveren. Dan met betrekking tot de financiering, daar hebben wij samen over gesproken de heer Van Kasteren en ik op een gepaste tijd en ik heb daarin getracht uit te leggen hoe de totaalfinanciering van Delfland in elkaar grijpt. En de heer Van Kasteren en ik verschillen daarover van mening wat de beste oplossing voor Delfland zou zijn. Dat kun je ook in een gesprek concluderen en dat hebben wij op dat moment ook gedaan. De heer Hofman die heeft een opmerking gemaakt over, even kijken hoor, het aanpassen van de kust samen met andere waterschappen. Het spreekt voor zich dat een waterschap dat natuurlijk nooit op zichzelf doet, maar met name het aanpassen van de buitenkeringen dat is in principe een rijkszaak, dat doen we ook samen met het Rijk in het hoogwaterbeschermingsprogramma. Daarin wordt zo snel gelopen als het kan, maar wel op basis van zekere voorwaarden. We richten ons nu op de veiligheid in 2050, de minister gaat daar het komend voorjaar over rapporteren aan de Tweede Kamer. En de verwachting is dat op basis van de klimaatmonitor van het KNMI dat op basis daarvan wellicht invloed zal komen op de normen in 2025. Maar we zitten op basis van de huidige getallen nog echt aan de zekere kant, wat niet wil zeggen dat er geen urgentie is om aan andere zaken, die wellicht beperkend kunnen werken, om daar voldoende aandacht aan te blijven besteden. Mevrouw Dijkshoorn, een opmerking met betrekking tot klepelen. Nou ga ik niet zozeer over klepelen, maar dat gebeurt wel op de kering en aan onze kades, dus op het moment dat er sprake is van een kruidenrijk mengsel wat daar gemaaid wordt, dan wordt het altijd afgevoerd. Nou is het wel zo dat natuurlijk

niet alle kades en alle kanten van Delfland zijn en bij Delfland in beheer zijn, maar daar waar het Delflandse werkzaamheden betreft zou het zo moeten zijn dat kruidenrijk mengsel altijd afgevoerd wordt, omdat de grond arm moet zijn om te zorgen dat er weer de juiste bloemetjes en plantjes op gaan groeien. De opmerking van de heer Verhage dat er tussen 2009 en 2022 wel het een en ander veranderd zou zijn dat onderschrijf ik natuurlijk, maar de intentie om het financieel juist te doen die was toen aanwezig en die is nu zeker nog aanwezig. Dus die opmerking wilde ik met het citaat uit de motie maken. Uw opmerking met betrekking tot het niet benoemen van het aantal bedrijven en het aantal hectare, daarvan is wederom goede nota genomen en de volgende begroting zal het zeker in de cijfers terechtkomen.

De heer Verhage: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Mijnheer Verhage.

De heer Verhage: Ja misschien wel goed dat we dan ... Laat ik het anders zeggen, wij gaan uit ook daar goede nota, van 43.000 bedrijven en 3.000 hectare glastuinbouw en als er andere getallen komen, dan hoor ik graag waar die vandaan komen want daar is veel misverstand over.

De heer Ouwendijk: Nou mijnheer de voorzitter daar gaan we dan te zijner tijd de discussie over hebben. Met die 3.000 hectare glastuinbouw kan ik het denk ik wel eens zijn, maar die 42.000 bedrijven daar moeten we het dan nog maar eens over hebben wat dan precies de definitie van een bedrijf is, maar dat komt tegen die tijd dan wel als het er wel in staat. Dan een opmerking met de KPI's en die was ook gemaakt door mevrouw Zandstra, een voorstel tot aanpassing van KPI's. Misschien is het goed dat we, dat hebben we aan het begin van deze periode gedaan dat we nog eens kijken naar die KPI's wat we daaraan zouden kunnen verbeteren. Ik ben in ieder geval, even los van de opmerkingen die gemaakt zijn, ben ik zelf wel van mening dat zo'n KPI op enig moment heel interessant kan zijn en als je dan een paar jaar verder bent en je ziet dat er weinig ontwikkeling in zit, dan moet je je afvragen of je er überhaupt mee door moet gaan, of wellicht een andere vervangende KPI daarvoor in zou moeten zetten.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Zandstra?

Mevrouw Zandstra: Het is natuurlijk goed om in zijn algemeenheid naar die systematiek van prestatie-indicatoren te kijken, maar is het college ook bereid om de prestatie-indicator voor de primaire regionale waterkeringen, die zeker voor de primaire keringen langjarig op 87 procent staat, om die ook al in deze begroting te verhogen?

De heer Ouwendijk: Nou moet ik even uit mijn hoofd praten, maar volgens mij is de KPI voor primaire keringen is juist in deze begroting aangepast omdat we en daar hebben we kortgeleden ook melding van gemaakt, twee dijkvakken even ook weer uit mijn hoofd 14-3 en 14-2 of 14-4 één van de twee kanten op in ieder geval, dat we die aangemeld hebben bij het HWBP vanwege de toets die wellicht niet gehaald zou kunnen worden. Maar als het gaat over het getal denk ik wat genoemd wordt bij de regionale keringen, daar kan ik me voorstellen dat die dan bedoeld wordt. Maar goed, we kijken er even naar.

Mevrouw Zandstra: Maar betekent dat dan dat door die twee keringen waar zorgen over zijn dat tot 2027 die KPI op 87 procent moeten blijven?

De heer Ouwendijk: Nee maar we weten niet hoe lang, tot hoe lang dat die ... A, weten we niet of bij een hertoets de kering niet alsnog gaat voldoen dat is de eerste. En als hij niet, of blijft niet voldoen, dus als de situatie blijft zoals hij nu is, dan weten we natuurlijk niet precies wanneer, want dan worden ze aangemeld voor het HWBP, maar dan weten we niet op welk moment het project opgenomen wordt. En als we dat weten dat een project opgenomen wordt, dan kunnen we iets zeggen over de uitvoeringstermijn en daarvan heb ik gisteren ook in de commissie gezegd, als dat anders gaat helpen dan zullen we dat desnoods voorfinancieren en die hersteltijd zo kort als mogelijk maken. De heer Fekkes maakte nog een opmerking over vragen die hij gesteld had met betrekking tot als mensen niet kunnen betalen mijnheer de voorzitter, de watersysteemheffing. Een antwoord op die vraag is onderweg, maar ik kan u alvast melden dat er dan geen woningen verkocht worden, want dat was volgens mij de kern van de vraag. En het initiatiefvoorstel van de heer Fekkes dat zien we graag tegemoet. Ja de heer Jansen die vroeg naar de voortgang met betrekking tot de verbonden partijen. Er zijn twee stukken naar u onderweg, één de nota verbonden partijen en twee, hoe we omgaan met de aanpassing van de wet op de gemeenschappelijke regelingen, waarbij een aantal zaken op 1 juli 2024 veranderd moeten zijn, maar die vergen de nodige implementatietijd. Die stukken die zijn inmiddels onderweg. De vragen over de primaire kering van mevrouw Zandstra heb ik beantwoord. Ja mijnheer de voorzitter, dan blijft de hamvraag nog over. Het is vandaag de tiende dus de Staatsloterij trekt ook. Hoe vaak komt het woord evalueren voor in dit stuk? Ik houd het op twee keer, dus ik weet niet of iemand daar een beter bod voor heeft, dan houd ik me aanbevolen. Tot zover mijn beantwoording mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Ouwendijk. Ik realiseer me dat we inmiddels twee uur hier zitten dus ik stel voor dat we ... Mijnheer Simon?

De heer Simon: Ik had een korte vraag nog gesteld over grondwateronttrekking in samenhang met de droogte en de zorgen die de Unie ook heeft omtrent de toch wel slechte registratie hiervan en dat dat ook best wel een zorgenkindje is bij onze partij, zeker gezien de droogte, deels natuurlijk de waterkwaliteit maar ook de verzilting en of Delfland daar hard aan de slag gaat.

De voorzitter: Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter dit is een terechte opmerking van de heer Simon. We hebben daar en dat geldt ook voor overige waterschappen, eigenlijk nog te weinig zicht op, op de putten die er zijn en de mate van onttrekking. Als men beneden een bepaalde hoeveelheid wil gaan onttrekken, dus een particuliere put slaat of een bedrijfspuit, dan weten wij niet precies of men zich aan het maximum hoeveelheid kuub houdt, dus daar moeten wij veel meer op gaan sturen. We zijn ook, in unieverband hebben we het daarover, maar pas als je weet hoeveel er uit gaat dan weet je ook weer hoeveel er terug moet en dan weet je ook wat je moet doen in je handhaving. Nog een verdere opmerking over de droogte. Het vasthouden van water dat willen we ook meenemen in de strategie wateroverlast, want het een kan niet zonder het ander, maar dat heeft u waarschijnlijk ook al begrepen uit de informatieve VV. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koop. Dan stel ik nu voor dat we even tien minuten schorsen en dan kunnen we daarna de tweede termijn ingaan. Dank u wel, ik schors de vergadering voor tien minuten.

De voorzitter: Wij zijn er weer, mag ik iedereen verzoeken om weer plaats te nemen? Er zijn daarnet ontzettend veel vragen gesteld en ook beantwoord. We beginnen aan de tweede termijn en ik wil dit keer voorstellen om een keer aan mijn linkerkant te beginnen, mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, mijn vragen zijn beantwoord uit de eerste termijn. Volgens mij liggen er nog een aantal discussiepunten over de kwijtschelding, maar ik denk dat die in de VV ook nog aan de orde zullen komen.

De voorzitter: Dank u wel dat is zeker een van de discussiepunten denk ik. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter dank, dank aan het college voor de beantwoording van de vragen. Voor de mensen die thuis meegeschreven hebben, het goede antwoord is inderdaad twee. Op pagina 61 staat evaluatie en geëvalueerd met een trema, dus dat is voor de echte zoeker onder ons. En dan serieus, wij danken voor de antwoorden, daarmee zijn voor ons de belangrijkste punten aangestipt. We hebben aangegeven waar wij graag de accenten zien. We kijken uit naar de behandeling in de VV waar wat ons betreft kwijtschelding geen punt is en we wensen iedereen een fijne avond.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Oostvogels, ik ga door naar de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja ik dank het college ook voor het beantwoorden van de vragen. Ik had nog een vraag ontstaan kwam ik achter. De stikstofvrijstelling voor de bouwactiviteiten, volgens mij had ik dat niet ... En of we daar niet een extra risico lopen en hoe Delfland zich daartegen wapent. Voor de rest ...

De voorzitter: Kunt u nog even, de stikstof voor de en toen hoorde ik u niet.

De heer Jansen: Er is een uitspraak van de rechter geweest voor de stikstofvrijstelling voor de bouwactiviteiten en daar zou ik graag nog even antwoord op willen hebben. Verder ben ik heel blij met alle mededelingen van de verschillende portefeuillehouders ten aanzien van bijvoorbeeld het dijkleger, de schouwmeesters, klimaatadaptatie, energieopwekking, NPLG, die had ik wel staan als vraag, maar die heb ik niet gesteld omdat ik dacht, ja dat kom ik weer en KRW, dus dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. Ik ga door naar de heer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank u voorzitter. Ik heb geen aanvullende vragen, ik zie het antwoord op mijn schriftelijke vragen graag tegemoet en ik wens het college alle succes en sterkte voor de uitwerking van deze begroting.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Verhage.

De heer Verhage: Dank u voorzitter. Een vraag is blijven hangen over klanttevredenheid. Ik was wel even benieuwd, waar staan we nu met klanttevredenheid en hoe kijkt u daar tegenaan en wanneer gaan we weer een meting doen? Verder, waar ik mee begon, prima begroting de afgelopen jaren hebben we best veel bereikt ook op financieel gebied naast de overige bieden. Gisterenavond een prachtige presentatie over duurzaamheid, dus wat dat betreft veel positief nieuws dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Verhage. Ik sla mevrouw Dijkshoorn even over daar kom ik zo terug. Dan gaan we nu door naar de heer Hofman.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter, ook dank voor de antwoorden die gegeven zijn. Ik wilde toch nog op een paar elementen zaken en zaken reageren. Dat is allereerst het instrumentarium om sturing te geven aan de bodem- en watervraagstukken. Ik heb zelf ook aan de hoogheemraad de suggestie gedaan om een waterveiligheidseffectrapportage te introduceren en misschien dat in combinatie met de milieueffectrapportage die al bekend is, om daar het waterstaatsdeel ook in op te nemen eventueel, want dan

heb je toch een wegingsproces bij planologische plannen om dat gezamenlijk te bezien wat het voorkeursalternatief is wat betreft de waterparagraaf en de milieuparagraaf. Dus dat wilde ik nogmaals aangeven dat dat volgens mij een succesformule is en partijen dwingt om serieus daarover na te denken. Dan wil ik nog aandacht vragen voor Rainlevel dat er voldoende gelden ook zijn om een intensivering te realiseren, waar vooral bestaande bassins ook worden opgenomen, waar je een aardige inhaalslag kan maken en ook ruimtewinst creëert, zodat je de grondaankoop kan beperken. Dan wat betreft de grondwateronttrekking, bij mijn weten is het zo dat de onttrekkingen in der tijd door de provincie werden begeleid en die wetgeving lag ook daar. En misschien is er bij de provincie nog veel informatie wat betreft de onttrekkingscijfers van bepaalde putten en dergelijke. Dan de KRW, het is zoals het is, ik vind niet dat we kiekeboe moeten spelen. Ik heb al vanaf 2004 in de VV meegezeten, ook de zorgpunten geuit over de KRW-doelen en de haalbaarheid daarvan. En het uur U is zo nabij dat je dus moet uitkijken dat je je hand niet overspeelt en nog steeds is het niet gelukt als we realistisch zijn om de doelen te halen, hoe waarachtig is het nu om te zeggen, we halen het toch? Dus ik wil toch een waarschuwing geven, een soort winstwaarschuwing dat je voortijdig moet kijken, is het echt haalbaar of niet. En ik maak mij zorgen dat dat echt niet haalbaar is, want anders hadden we nu al kijk daarop dat het inderdaad in 2027 de streep getrokken kan worden. Dus dat wil ik het college toch meegeven en de Unie van Waterschappen om daar ernstig, ook met de Europese commissie van gedachten te wisselen, want met de stikstof hebben we het gezien, maar we moeten niet dezelfde dossierproblematiek krijgen ook met de KRW. Dan ten aanzien van het besluit, ik heb voorgesteld om zeg maar die bijzondere regeling wat betreft de opslag van energie, om dat in het besluit te vertolken, met ook daarbij de opmerking dat het een tijdelijke maatregel is, want ik vind dat ook naar de inwoners toe van ons gebied veel duidelijker dat dat een bijzondere maatregel is en het mag ook zo genoemd worden. En dan verklaar je ook dat die verhoging niet zonder meer een structurele zaak is in dit geval, maar puur om de energielast vanwege de situatie zoals die is, van de oorlogssituatie ontstaan is en de hele gaslevering dat dat ook op ons waterschap drukt en dat we daarvoor deze regeling hebben getroffen met een tijdelijk karakter. Even kijken ja en dan nog een verheugende opmerking in die zin wat betreft het kind in het mandje. Ik ben blij dat er toch nog bij ons velen zijn die de Bijbel ook kennen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Hofman. Dan ga ik nu even terug naar mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Dank u wel voor de beantwoording in de eerste termijn, ik denk dat de meeste vragen ook wel beantwoord zijn. Het belangrijkste kernpunt van de begroting blijft over, dat is natuurlijk energie en hoe we dat ook wenden linksom of rechtsom, die 15 euro is gewoon per vervuilingseenheid, waar het deze begroting eigenlijk ook om draait. Een goede uitleg is hierbij gegeven. Wat we nog hopen en dat is ook de redenatie die net werd gezegd over Delfluent met de indexeringen en het zou goed zijn om daar in gesprek te zijn, om daar eens goed uit te kijken van, klopt het nog wat we toen hebben afgesproken en wat kunnen we daar doen. Dat we daar een beetje een goed beeld van krijgen, misschien op de een of andere manier, een andere manier mag ook als antwoord in een verzamelformulier of zo dat we gewoon weten, wanneer kunnen we wat verwachten ook van Delfluent. Voor de komende begroting zal dat niet meer zijn, maar dat we dan wel volgend jaar in onderhandelingen iets misschien kunnen doen. De rest van de vragen zijn volgens mij wel beantwoord, dus dank u wel daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dijkshoorn. Ik geef het woord aan de heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik houd het kort. We zien op zich een goede begroting die voor ons op punten nog beter zou kunnen. Gelet op het voorgaande overleg en alles wat we tot

nu toe hier gehoord hebben, zijn we op dit moment ook niet van plan om dan nog een motie in te dienen, maar we zullen wel met een stemverklaring akkoord gaan met deze begroting.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kasteren. Ik geef het woord aan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ook namens mijn fractie bedankt voor de beantwoording. Ik heb heel goed geluisterd zeker naar de opmerking van Bedrijfsgebouwd omtrent de kengetallen en ik heb daar ook nog wel suggesties voor als u mij dat toestaat voorzitter. Ik zou daar graag ook wel het aantal dieren hebben in staan en het mag een paar miljoen schelen hoor, dan hoeft u niet alle insecten te tellen. Maar goed dat zou ook wel fijn zijn, maar goed nee ik snap dat dat misschien onmogelijk is. Boven en onder de grond, in en op het water. Ten aanzien van de wildopvang, ik snap de beantwoording van de hoogheemraad. Ik ga dat ook proberen zo positief mogelijk te zien. Ik hoor vooral dat bij de wildopvang in Delft meer speelt dan financiën. Ik interpreteer het maar zo dat er genoeg geld is en dat er nog hoop is voor andere wildopvangen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Simon. Ik geef het woord aan mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel voorzitter. Dank u wel voor de beantwoording. Wij zijn vooral heel erg blij en gerustgesteld dat we wat betreft het programma landelijk gebied dat Delfland echt zijn stinkende best doet om hier een voortvarende bijdrage aan te blijven leveren, want dit is echt een heel belangrijk programma voor de toekomst. En verder wachten wij als het gaat over de tariefverhoging gaan we dat amendement wat er komt wat wij gaan ondersteunen, dat bespreken we in de VV. Nee wij gaan een amendement ondersteunen over de kwijschelding, maar dat gesprek voeren we in de VV, dan sluit ik me aan bij de PvdA. Anders krijgen we een herhaling van zetten hebben we afgesproken.

De voorzitter: En dat doen we niet, nee zeker niet. Dan kom ik bij de heer Van Boxmeer.

De heer Van Boxmeer: Ja ik had eigenlijk gehoopt dat ik deze keer mocht beginnen, maar dan doe ik het nu aan het einde van de rit. We hadden een hele interessante discussie in de BFO en daar was heel veel spanning op het feit dat we de verordening hier gingen bespreken. Ik moet zeggen, ze zijn er flitsend doorheen gegaan, maar toch wil ik nog even een steentje in de vijver werpen en dat is eigenlijk in het verlengde van wat de heer Jansen van het CDA zei. Balans tussen opgave lasten en schuldpositie. We praten dus over tarief, gelijkblijvend tarief, afbouw van de schuldpositie en de taakstelling. Maar daar is misschien wel een hele nieuwe bijgekomen en dat is dat wij in het kader van het besluit van de Raad van State helemaal niet kunnen gaan bouwen. En dan is het heel jammer als we geld begroten voor een komend jaar, wat dan vervolgens in de reserve gaat vallen als we die activiteiten niet uitvoeren en je dan een lijn krijgt van, vorig jaar 10 euro naar beneden, dit jaar 10 euro naar boven en volgend jaar weer naar beneden. En dan is natuurlijk de vraag eigenlijk, hoe snel gaat de Raad van State de boel keren. Als ik dan even kijk naar de geborgde zetels en de politiek, dan kunnen we daar wel een paar tijdseenheden aan verbinden. En de andere vraag en die vraag sluit ik me aan bij de heer Jansen eigenlijk is, wat zou het effect zijn voor Delfland? Want als daar een effect in zit voor uitgestelde activiteiten voor 22,6 miljoen heb je het ook over je 15 euro. En ik zou het wel op prijs stellen dat we voor de VV en dan heb ik het niet over kwijschelding, dan heb ik het niet over inkomenspolitiek et cetera, dat we kijken in hoeverre de niet te maken kosten, en dat is dan niet de gelijkblijvende last doelstelling, hoe heet het en de schuldpositie, dit is een unieke situatie. En die unieke situatie komt ook zal ik maar zeggen in de relatie tot de Oekraïne, alle kosten nemen toe voor wat betreft ... Er is spanning op allerlei markten, maar als we niet gaan bouwen gebeurt er helemaal niks en zijn er ook geen hoge kosten. Ik zou bijna mevrouw Zandstra nog willen citeren, dan maak je ook geen kosten. En daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel de heer Van Boxmeer.

De heer Ouwendijk: Ik heb een vraag gehoord voor de dijkgraaf dus ik neem even het voorzitterschap over en ik geef de dijkgraaf als portefeuillehouder hier even het woord.

De heer Daverveldt: Perfect dank u wel mijnheer de voorzitter. Inderdaad, excuses voor de omissie, de klanttevredenheid. Ik kan direct zeggen dat we hem volgend jaar in het voorjaar gaan meten. Ik heb er nog even de oude jaarstukken op nageslagen, we hadden in de begroting van 2021, hadden we voor het eerst volgens mij hier een doelstelling voor opgenomen van 7.2. Daar is nooit een meting voor uitgevoerd want dat was natuurlijk ook de periode van corona. Dus eigenlijk is bij mijn weten is het de eerste meting. Ik zie dat ook door ambtenaren geknikt wordt, wordt dit de eerste meting en ik kan dus in ieder geval zeggen dat de 7.5 die we nu opnemen toch een stevig hogere lat is dan we twee jaar geleden dachten, dus ik zie dat maar als continu verbeteren.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel, dan mag u het voorzitterschap weer overnemen.

De voorzitter: Dank u wel dan gaan we in dezelfde volgorde, geef ik mevrouw Koop het woord.

Mevrouw Koop: Dank u wel voorzitter. Er zijn nog een paar opmerkingen gemaakt door de heer Hofman, ik zie dat ook maar als goede suggesties. Ten aanzien van de provincie, wij hebben regelmatig goed overleg met de provincie dus wij kunnen dat dan ook meteen meenemen. Rainlevelr, u noemde ook weer dit project waar we ook echt trots op zijn en daar komt binnenkort ook nog een memo uw kant op naar aanleiding van de schriftelijke vragen van onder andere uw partij en het CDA. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Koop. Ik geef het woord aan de heer Egas.

De heer Egas: Ja dank u wel voorzitter. We zijn in gesprek dat kan ik alleen maar zeggen, met Delfluent en dan kijken we dus niet alleen naar wat er vandaag gebeurt maar ook wat er morgen gebeurt, maar zeker ook wat er gisteren is gebeurd, want het gaat wel om dat totale beeld wat we moeten hebben. Dus die gesprekken lopen. En zodra daar duidelijkheid over is komen we daar zeker bij u op terug.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Egas. De heer Vissers.

De heer Vissers: Ja voorzitter alleen misschien nog even reflecteren op de onheilsprofetie van de heer Hofman. Tot nu toe gaan we er als college van uit dat wij de opdracht van u hebben die u vastgelegd heeft in het SGBP3 om de doelen te gaan halen. En ik heb u in de eerste termijn gezegd, tussenevaluatie van het doelbereik is in 2024, maar volgens mij is het zaak om alles op alles te zetten om die waterkwaliteit te verbeteren, niet alleen om Europa tevreden te stellen maar ook omdat het gewoon belangrijk is voor de waterkwaliteit in ons gebied. Dus wat ons betreft, tenzij er een ander besluit in uw VV genomen zou worden, gaan wij ervan uit dat wij de doelen in het SGBP3 zoals ze gedefinieerd zijn en waarvoor maatregelen zijn opgenomen dat we daar met volle energie op inzetten en dat we die gaan halen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Vissers en dan ten slotte de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel heer de voorzitter. Ik heb eerst nog even een aanvulling op het antwoord wat ik aan mevrouw Dijkshoorn heb gegeven ten aanzien van het klepelen. Collega's luisteren mee en die wisten mij ook wel direct te melden dat Delfland nooit klepelt. Dus als er sprake was van klepelen was het niet

Delfland. Heb ik die vast rechtgezet. De heer Hofman had het over het aanvullen dan wel het uitbreiden van de besluitpunten die in het voorstel hier staan. Waar ik graag naar zou willen wijzen is dat wij die besluitpunten zo zuiver mogelijk willen houden, dat levert ook de minste discussie op achteraf en is het ook juridisch de meest juiste manier om de zaak aan te vliegen. Maar wat wel natuurlijk van belang is en dat is in dit geval niet anders, er zit natuurlijk altijd een toelichtende besluittekst bij en daar wordt volgens mij op verschillende punten, want ik had het toen u de vraag stelde had ik eigenlijk gelijk al het antwoord erbij geschreven, kijken waar ik dat precies hebt staan. Ik heb daar bijgezet, niet in het besluit maar wel in de toelichting en dan met name bij de kernboodschap, dus daar staat heel duidelijk verwoord waar het om gaat en in het gedeelte wat over communicatie gaat. En dat is wat Delfland betreft de manier waarop wij normaal onze besluiten inrichten en dat we de besluitpunten zo zuiver als mogelijk houden.

De voorzitter: De heer Hofman, interruptie.

De heer Hofman: Dank voor deze toelichting, maar ja ik wilde namelijk onderstrepen maar ik weet niet hoe de rest van de leden hier aan tafel daaraan denken, dit is zo'n bijzondere situatie dat het mij raadzaam lijkt om het toch te overwegen om in het besluit op te nemen. Dus ik weet dus niet hoe de andere leden daarover denken, want het is zo'n bijzonderheid dat dat ook rechtvaardigt dat je van de algemene regel afwijkt in deze bijzondere situatie. Dus daarom geef ik het in overweging.

De heer Fekkes: Voorzitter mag ik daar op reageren?

De voorzitter: Als u interruptie wil plegen ga uw gang.

De heer Fekkes: Over het algemeen zet je een horizonbepaling in het besluit zelf en niet in de toelichting, maar we kunnen het besluit gewoon laten staan. We weten niet wat de toekomst brengt, dan kan je het besluit altijd weer aanpassen dus ik zou het gewoon zo laten eigenlijk.

De voorzitter: Dank u wel, dan geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Van Kasteren: Mag ik ook een interruptie.

De voorzitter: De heer Van Kasteren.

De heer Van Kasteren: Ik denk zelf, het advies wat ik zou willen meegeven is, blijf het gewoon zien als gewoon een voorstel voor een zuiveringsheffing. Wat ik de heer Hofman hoor praten over dat het een incidenteel karakter is, maar het is maar de vraag of het een incidenteel karakter is. Op het moment dat je dat in de besluitvorming als zodanig gaat presenteren, dan moet je denk ik waken als bestuur dat je een soort kwartje van Kok effect gaat creëren, waarin je richting huishoudens en bedrijven de situatie schetst van, oh het is incidenteel en dan moet je na een bestuursperiode concluderen dat het misschien helemaal niet incidenteel is, maar dat het structureel is geworden omdat we gewoon niet weten hoe zeker het is, of hoe onzeker het is dat het heel korte termijn incidenteel is. Dus ik wil eigenlijk dat advies, tegenadvies geven en het zo simpel mogelijk op de normale manier zoals we dat bij alle begrotingen doen, in het besluit gewoon opnemen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van Kasteren.

De heer Hofman: Toch nog even reageren voorzitter?

De voorzitter: Ja mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Op zich kan ik wel meegaan met je overwegingen, alleen in de toelichting en het begeleidend besluit staat gewoon dat het een tijdelijke maatregel is. Dus wat dat betreft is het lood om oud ijzer in die zin wat je schetst nu. Maar goed ik geef het in overweging, ik vind het toch eerlijker en duidelijker vanwege de verbijzondering van deze situatie dat je dat uitdrukkelijk in het besluit opneemt met dat het een tijdelijk karakter kent. Maar goed ik geef het mee.

De voorzitter: Dank u wel voor uw suggestie ik geef nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Het is oordeel VV en ik denk dat ik hier wel kan zeggen dat alles in zekere zin tijdelijk is, dus dat geldt ook daarvoor. Een opmerking in de zijlijn nog even, mijnheer Van Kasteren die maakte de opmerking dat hij met een stemverklaring komt als de begroting in de VV behandeld wordt. Uitstekend, maar ik zou zeggen gebruik de tijd vooral voor de algemene politieke beschouwingen, want dat zou daar ook heel goed passen. Dan de heer Van Boxmeer, interessant, goede denkwijze. Er zijn een paar dingen die ik daarbij gelijk maar even zal noemen. Projecten die wij in 2023 aanvangen, aanvatten, waar we mee gaan beginnen ook als ze gereedkomen in 2023, die komen pas begrotingstechnisch voor rente en aflossing in 2024 in de resultaten terecht, dus die sorteren geen effect, kostentechnisch in 2023. En dan zijn er een aantal projecten die we uitvoeren waar van stikstofuitstoot, vanwege het materiaal wat gebruikt wordt, geen sprake is. Daar proberen we zoveel mogelijk zonder stikstofuitstoot te werken, dus met elektrisch materieel. En dan zijn er een tweetal projecten die ik dan wel zou willen noemen, waarvan ik zeg, daar zit wel een zeker risico op en dat zit allemaal verder in de tijd. Dat gaat bijvoorbeeld om de N468, waar we volgend jaar aan gaan werken, daar zou je je iets bij voor kunnen stellen, daar wordt met groot materieel natuurlijk door aannemers gewerkt. En bijvoorbeeld de vervanging van De Groote Lucht, maar die ligt nog verder weg in de tijd. Daar zouden met betrekking tot het wegvallen van de bouwvrijstelling, zou je daar misschien een uitdaging kunnen verwachten. Tot zover mijnheer de voorzitter.

De heer Jansen: Voorzitter, mag ik daar een vraag over stellen?

De voorzitter: Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: U zegt, deze twee projecten zijn want ik ... Dit zijn de twee projecten waar het dan in feite spannend wordt. Maar stikstofuitstoot is toch op het moment dat je met materieel gaat werken, dus gewoon met vrachtwagens, bulldozers enzovoort, dan heb je toch sowieso te maken met stikstofuitstoot? Zijn er dan echt niet meer projecten waar u mee wilt starten en waar u ook de vergunning voor aan gaat vragen komend jaar waar je dus niet met vrachtwagens gaat werken en andere dingen, want daar gaat het in feite om.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja ik snap dat het daar om gaat mijnheer de voorzitter en mijnheer Jansen heeft gelijk, dat zal ongetwijfeld wel een keer voorkomen, maar dan geldt eerst nog in algemene zin dat we die projecten pas activeren aan het eind van 23, dus die komen kostentechnisch pas aan de orde in 2024 en niet in 2023. En dat was waar de heer Van Boxmeer op doelde dat als je inderdaad die projecten niet uit zou kunnen voeren dat je dan wellicht die middelen tot je beschikking had, maar ook dan geldt nog dat wat ingerekend is voor dat soort projecten natuurlijk ook alleen maar de rente en afschrijving betreft en niet de investeringskosten in de exploitatierekening. Tot zover mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Pardon ja, dank u wel voor de beantwoording. Dan wil ik eigenlijk afconcluderen en dat is dat we in ieder geval nog één discussiepunt hebben en dat is het tarief. En ik begrijp in ieder geval dat enkelen van u overwegen om wellicht met een amendement te komen. Daarmee is het een bespreekstuk voor de komende VV-vergadering over twee weken. Wat ik wel zou willen voorstellen, dat is een beetje indachtig wat ik in de eerste termijn hier heb zien gebeuren dat de heer Hofman eigenlijk in de eerste termijn een inbreng had die heel erg ook leek op een algemene beschouwing. Dus mijn voorstel aan u zou zijn om bij de behandeling van de begroting in eerste termijn dat ook vooral te gebruiken voor de algemene beschouwing, omdat er toch in de praktijk heel veel zeg maar overlap zit tussen de inhoud van de algemene beschouwing en wat u over de begroting wil zeggen. Kunt u daarmee akkoord gaan als procesvoorstel voor de komende VV? Ik zie mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, misschien is het goed om in die eerste termijn wat dus een soort van algemene beschouwing is en bijvoorbeeld een punt over de kwijschelding zou kunnen gaan dat dat dan ook meteen de bespreking is over de twee verordeningen die op de agenda staan, zodat we over die onderwerpen samen een eerste termijn kunnen doen.

De voorzitter: Eigenlijk zou je kunnen zeggen van, als je praat over de verordeningen dan heb je de structuur van de verordening die eigenlijk gelijk is aan, in grote lijnen hetzelfde is als in andere jaren. Maar het belangrijke punt is natuurlijk, wat wordt het tarief in de verordening. En dat volgt eigenlijk uit de discussie van de begroting. Dus ik zal me heel goed kunnen voorstellen dat u zegt van, u praat over de tarieven bij de behandeling van de begroting en als daar besluitvorming over heeft plaatsgevonden, dan zou eigenlijk de bespreking van de verordening is een logische resultante daarvan, dat zou eigenlijk geen discussie meer hoeven te zijn. Dat zouden we dan bij wijze van spreken ter plekke kunnen besluiten dat dat een hamerstuk is.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, ik kan uw redenering volgen, ik kan op dit moment alleen nog niet helemaal overzien op welk vergaderstuk mijn amendement van toepassing zou zijn en daarom dat ik mij even dat recht voorbehoud dat het daar ook over zou kunnen gaan.

De voorzitter: Uiteindelijk bepaalt natuurlijk uiteindelijk ter vergadering de VV hoe ze de stukken wil behandelen, maar ik denk wel dat goed zou zijn om niet alles op één hoop te gooien. Mijn voorstel is in ieder geval wel indachtig wat ik hier ook heb zien gebeuren bij de heer Hofman, om de algemene beschouwing te integreren in de eerste termijn. En ik zie eigenlijk dat, ik concludeer dat u zich daarin kunt vinden. De heer Hofman?

De heer Hofman: Ik kan me daarin zeker vinden, alleen het praktische punt, wat is het protocol wat betreft spreektijd? Ik vraag het maar even, want dan weten we hoe lang het betoog mag zijn.

De voorzitter: Dat heb ik volgens mij wel vaker gezegd, de zeggingskracht van een betoog wordt over het algemeen beter naarmate het betoog korter is. Ik zeg altijd wie was het, Pascal die volgens mij zei, ik had geen tijd om een korte brief te schrijven en daarom krijgt u een lange.

Mevrouw Koop: Voorzitter per interruptie dat was Henriette Roland Holst.

De voorzitter: Oh dat was, sorry. Dank voor de correctie maar u begrijpt wat ik wil zeggen. In der Beschränkung zeigt sich der Meister dat werd eerder aangegeven, dus ik zou u willen voorstellen om in ieder geval de inbreng in eerste termijn te beperken tot maximaal vijf minuten.

De heer Simon: Ja toch eventjes iets meegeven als bedenker van überhaupt het instrument algemene beschouwingen, want laat ik het gewoon zo zeggen, ik heb dat zelf geïntroduceerd in deze VV. Ik zie altijd de algemene beschouwingen als eigenlijk toch, het heeft een verband met de begroting maar ook weer niet. Je mag zelf invulling geven hoe je die algemene beschouwingen doet, je ziet dat ook heel vaak in de Tweede Kamer. Dus ik zou eigenlijk willen voorstellen om die algemene beschouwing gewoon als een soort van mededelingenrondje of, want we hebben er ook geen discussie over, het is gewoon eigenlijk een verhaal wat je gewoon graag wil delen met je mede VV-leden. En dan doe je dat apart als een onderdeel en daarna doe je de begrotingsbespreking, houd je het zuiver op het moment dat dit hamerstuk door een amendement of motie weer een besprekingsstuk wordt, zodat we weten waar we het over hebben dat we het over het amendement of de motie en niet over de hele begroting natuurlijk, want daar gaat het natuurlijk om. We gaan gewoon puur nog een keer de discussie hebben over, het wordt dus die kwijschelding. En dan heb je ook gewoon de normale termijnen die daarbij horen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef u alleen ter overweging, inderdaad andere jaren is het gedaan min of meer zoals u nu net voorstelt. Wat daar wel dan bij speelt is dat er eigenlijk nooit ook een reactie geweest is van het dagelijks bestuur. Door het te integreren heeft u ook het voordeel dat u na de eerste termijn een reactie krijgt van het dagelijks bestuur. Dus ik wil toch aan u vragen om, want ik zag ook heel veel mensen die eigenlijk instemmend knikten om het op deze manier te integreren, om het daarbij te houden. Dus wel te integreren in de eerste termijn en dan een maximale spreektijd van vijf minuten in acht te nemen. Oké? De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja voorzitter, juristen weten altijd weer een probleem te bedenken dat zal ik dus nu ook even doen. Als het gaat over de kwijschelding dan moet je volgens mij de verordening kwijschelding, moet je amenderen maar die staat niet geagendeerd. Dus dan zou je met een initiatiefvoorstel moeten komen. Ik heb dat aan de collega's van mevrouw Zandstra doorgegeven. Als er andere ideeën over zijn dan zie ik dat wel, maar ik wou het toch maar even opmerken dat we niet achteraf een procedureprobleem hebben en dat misschien dat voorkomen had kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Fekkes, u heeft gelijk. Als het gaat over amendering dan gaat het over de besluiten die voorliggen bij de begroting. En de kwijscheldingsverordening staat niet op dat moment op de agenda.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, volgens mij zijn er ook situaties waarin, indien je het besluit over één stuk een ander stuk amendeert, maar we zullen zorgen dat als er een amendement voorligt dat we dat goed afstemmen vooraf zodat we deze discussie in de VV niet hoeven te voeren, maar het in ieder geval over de techniek vooraf met elkaar eens zijn.

De voorzitter: Dat lijkt me zeer welkom dus we zien graag uw voorstel tegemoet. Dan wil ik op dit moment iedereen bedanken voor alle inbreng en dan deze vergadering sluiten.

4. Ingekomen stuk

4.01 Memo Assetmanagement - toezegging rekeningcommissie

De voorzitter: Wacht even, veel te vroeg we hadden nog een agendapunt, assetmanagement, met excuses, met excuses.

Mevrouw Jenniskens: Ik weet niet of mensen nog genoeg energie hebben om te luisteren, maar ik wou toch nog wel even wat zeggen over assetmanagement.

De voorzitter: Dat hebben we, mijn excuses dat was ik even vergeten.

Mevrouw Jenniskens: Wij zijn natuurlijk allereerst heel blij dat de notitie er is. Het geeft een goede inkijk in de aard, oorzaak en aanpak van de problematiek. Er wordt al heel veel werk verzet, daarvoor ook onze waardering, maar het blijft wel een behoorlijke klus. Het memo laat goed zien dat de problematiek zeer complex is, diverse aspecten heeft, we hebben allerlei indelingen, achterstallig onderhoud, achterstand in onderhoud, nou al die, maar ook aanpassen aan de nieuwe ontwikkelingen als waterkwaliteit, klimaat, duurzaam, circulair, biodiversiteit et cetera. Wij lezen ook dat de zorgen van de rekeningcommissie ten aanzien van de achterstanden van onderhoud terecht zijn. Maar om een goed oordeel te kunnen vellen over de onderhoudsstaat van onze assets, zou een overzicht van die assets, de stand van het onderhoud en de kosten helpen. Is er een dergelijk overzicht? Immers in de notitie wordt vooral inzicht gegeven in de procesmatige kant van de zaak. Dat is belangrijk, maar enig zicht in de omvang van de assets en inzicht in de stand van zaken van onderhoud is belangrijk. Of als dat overzicht er niet is, hoeveel assets heeft Delfland? Zijn er inschattingen bekend over de onderhoudsstaat? Is er enig idee van de kosten en van de risico's? Verder heeft de opmerking op pagina 1 van de professor, ik ben even de naam vergeten, dat we met de oude manier van denken en werken de complexe opgave niet kunnen oplossen, Water Natuurlijk wel aan het denken gezet. Is een Delfland voldoende geëquipeerd om de achterstanden voortvarend in te halen en vervolgens het onderhoud structureel bij te houden? Ook in het licht van de steeds veranderende eisen die worden gesteld aan onze assets. Zo niet, wat moet er dan gebeuren? Er staat bijvoorbeeld dat er veel werk moet worden verzet om nieuwe doelen zoals biodiversiteit en klimaat te vertalen, maar wanneer gaat dit gebeuren, want we zien dit niet terug in het jaarplan van 2023 bijvoorbeeld. Ook realiseren wij ons dat het onderwerp assetmanagement nooit klaar zal zijn, er is altijd sprake van nieuwe ontwikkelingen, normen en ambities. Het gaat om onze kunstwerken en alles wat ermee te maken heeft om ons werk als waterbeheerder dagelijks goed te kunnen doen. Dat vraagt dat we altijd tijdig op nieuwe ontwikkelingen moeten anticiperen, iets wat we in het verleden wellicht te weinig hebben gedaan. Water Natuurlijk wil dit in de toekomst voorkomen en wij ondersteunen dan ook de omslag naar preventie in plaats van curatie, zo staat het er niet precies maar dit kun je er wel uit lezen. Delfland geeft aan dat er sprake is van een groeimodel dat is mooi, dat biedt kansen om adaptief te sturen. Toch willen we gezien de aard en omvang van de transitie pleiten voor meer inzicht voor ons als bestuur hoe er op de genoemde randvoorwaardelijke risico's wordt gestuurd en dat gaat dan over tijd, geld, ICT, informatievoorziening, werkprocessen, capaciteit medewerkers en in welk tempo de genoemde doelen worden bereikt en welke bestuurlijke keuzes daarbij zijn te maken. Het gaat hierbij tenslotte om de assets waarmee we het dagelijks waterbeheer moeten uitvoeren en die basis moet op orde zijn. We zijn ook op zoek naar een soort waardering van de randvoorwaarden, hoe ver zijn we? Zijn die randvoorwaarden best in orde? Zijn ze optimaal, zijn ze minimaal? Zijn ze what ever? Kunnen we hier een soort beeld van krijgen? Je krijgt wel het idee van dat OBS-systeem dat duurt nog drie jaar voordat dat is, dus hangt het nou allemaal af van dat OBS-systeem of niet? Gezien de aard en de omvang van de transitie en de dynamiek in de genoemde ontwikkelingen, verwachten wij de komende jaren nog veel keuzes te moeten nemen die ook een bestuurlijk en politiek karakter kunnen hebben. Ons bekruipt het gevoel dat het meenemen van deze besluitvorming in de reguliere P&C-producten en dat is aangegeven in het memo, niet voldoende recht doet aan de aard en omvang van deze transitie en de bestuurlijke sturing die daarvoor nodig is. Hoe kan de VV hier zo goed mogelijk in worden meegenomen? Ja en eigenlijk, maar het is laat, zijn wij benieuwd hoe de hoogheemraad maar ook de collega's hier naar kijken. Delen jullie onze zorgen en hoe zouden we invulling kunnen geven aan

de behoefte die Water Natuurlijk in ieder geval heeft om de VV hier toch regelmatig bij te betrekken? Dat is mijn verhaal maar het is best groot.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Jenniskens en ik zie al dat de heer Simon graag wil reageren op uw vragen, ook aan VV-leden.

De heer Simon: Ja dank u wel voorzitter. Kijk, dit onderwerp gaat mij zeer aan het hart, ik zit zelf natuurlijk ook in de rekeningcommissie, maar ik wil er wel even op wijzen dat dit een ingekomen stuk is en hier wordt een discussie gevraagd en dat was niet de procedure die we hebben afgesproken rondom ingekomen stukken. Dat wou ik eventjes mededelen.

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. In eerste instantie spitst de discussie zich toe op de woorden achterstallig en achterstanden en dat is ook de reden dat de rekencommissie om een uitwerking is gevraagd en die uitwerking is ook neergelegd. Ja je kunt je als VV-lid natuurlijk interesseren in elk, nou ja laat ik zeggen, in het meest kleinste onderdeel wat je je voor kunt stellen binnen de bedrijfsvoering van Delfland, maar het is en het blijft bedrijfsvoering. En ik denk dat de rol van de VV in zekere zin toch ook wel kaderstellend is, ook op dit gebied dat daar vooral de bestuurlijke effort zou moeten zitten. Maar ik zou voor willen stellen om, want u heeft een heel aantal feitelijke vragen gesteld en natuurlijk kan de commissie hierover in discussie gaan, maar wellicht is het goed dat wij eerst ambtelijk op die feitelijke vragen dat we uw verzoek van heden beschouwen als een schriftelijke vraag en dat we daar eerst antwoord op geven. En als de commissie dan behoefte heeft om dat weer te agenderen en aan de orde te stellen, dan kan dat altijd nog. Tot zover mijn antwoord mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ja dat vind ik een prima voorstel, want dat realiseer ik ook, maar je mag, ik heb begrepen dat we geen technische vragen kunnen stellen vooraf over ingekomen stukken, dus vandaar dat ik voor deze manier heb gekozen. En het verbaast mij overigens wel wat mijn buurman zegt dat wij geen discussie mogen hebben met elkaar over ingekomen stukken. Ik dacht dat we dat wel mochten hebben, we hebben dat in de BFO van de week ook gedaan, dus daar was ik over verbaasd. Dat wil niet zeggen dat ik nu deze discussie wil, het lijkt mij prima om eerst op de feitelijke vragen antwoorden te krijgen en dan te kijken wat voor discussie we daar dan eventueel over willen voeren.

De heer Ouwendijk: Eén, als u mij toestaat mijnheer de voorzitter, één opmerking van mevrouw Jenniskens wil ik dan nog wel even op reageren. Het staat VV-leden natuurlijk altijd vrij die vragen te stellen die ze willen stellen.

De voorzitter: Dus dan concludeer ik dat wij uw schriftelijke vragen tegemoet zullen zien, die zullen beantwoord worden en daar wordt u over geïnformeerd en dan kunnen we daarna bekijken of dat aanleiding is om het verder in een commissie te behandelen.

5. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan kom ik bij het laatste punt van de agenda en dat is de rondvraag. Is er behoefte bij een van de leden, ja ik zie de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Ja voorzitter dank u wel. Mijn collega Zandstra wees mij erop dat het gerucht gaat dat de pakjesboot gezonken is bij Hellevoetsluis. Dus mijn rondvraag gaat er eigenlijk over, is het college bereid, mocht Hollandse Delta om hulp vragen om de pakjes boven te krijgen, om de boot boven te krijgen, kunt u toezeggen dat wij die hulp gaan bieden?

De voorzitter: Voor het geval dat er kinderen kijken die nu bezorgd zijn. Wij zijn gewend dat hebben we even serieus, om heel goed samen te werken en ook in hulp te voorzien als andere waterschappen problemen hebben. Dus als er iets aan de hand zou zijn met de pakjesboot, dan zullen wij bijspringen. Als er verder geen vragen zijn? Ja, pardon, mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter ik moet nog even wat rechtzetten. U had gelijk het was inderdaad Blaise Pascal die was net iets eerder, een paar eeuwen eerder. Dank u wel.